Kalamazoo, Mich.

THE STANDARD BEARER

A REFORMED SEMI-MONTHLY MAGAZINE

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICHIGAN

Subscription communications should be addressed to F. Prins, 1010 Northwood St., N. E., Grand Rapids, Mich.

Editorial Staff:
H. HOEKSEMA G. M. OPHOFF
Associate Editors:
G. VOS WM. VERHIL
Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Communications relative to contents should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 1139 Franklin St., S. E., Grand Rapids, Mich.

Vol. V, No. 23 SEPTEMBER 1, 1929 Subscription Price, $2.50

MEDITATIE

IN VERDRUKKING GEDULDIG

Verblijdt u in de hoop, zijt geduldig in de verdrukking, volhardt in het gebed.
—Rom. 12:12.

In de wereld zult gij verdrukking hebben!

Zoo klonk het woord des Heilands, gesproken tot Zijne jongeren, tot Zijne Kerk in de wereld, niet lang voordat Hij Zelf Zijn groote verdrukking inging en toen Hij op het punt stond om Zijne ziel in den dood uit te storten.

Hij Zelf wist bij ervaring, wat deze verdrukking in de wereld, door de wereld beteekende. Men had voor Hem geen plaats. Zooals het bij Zijne geboorte was, toen er geen plaats voor Hem in de herberg was en Hij als het ware op den uitersten rand der wereld het levenslicht moest aanschouwen, zoo bleef het gedurende Zijn leven, zoo werd het, vooral gedurende Zijne omwandeling en Zijn publiek optreden in steeds erger mate, totdat men Hem uit de wereld wegdrukte en door Hem aan het schandhout te nagelen uitsprak, dat er voor Hem geen plaats was in de wereld.

Verdrukking! Dat wil zeggen, dat men u van alle zijden benauwt, op u aandringt, u wegdringt, tot er geen plaats voor het hol van uwen voet overblijft.

Zoo was het met den Heiland.

Zoo zou het met de jongeren gaan.

Zoo zou de Kerke, die Zijnen Naam wilde belijden en door Zijne genade Zijne voetstappen drukken, voor Zijne zaak staan in het midden der wereld het ervaren. En daarom is het altoos wederkeerend refrain in heel de Heilige Schrift: In de wereld zult gij verdrukking hebben!

Want weliswaar is alle lijden dezes tegenwoordigen tijds voor het kind des Heeren in de wereld verdrukking. Daar is in deze wereld, onafscheidelijk aan het bestaan dezer wereld verbonden, nooit van dezen tegenwoordigen tijd te scheiden, veel lijden en smart, veel pijn en ellende, veel kommer en verdriet, veel zonde en onvolmaaktheid. Wat al een vlijmende smart wordt er geleden, als het lichaam wordt aangetast door doodelijke krankheid, invretend in merg en been, onverbiddelijk dit sterfelijke en verderfelijke ten grave sleepend! Hoe doorpriemt niet de bange levenssmart het harte, als de banden, door God de Heere Zelf voor dit tegenwoordige leven gelegd, wreed vaneen worden gescheurd door de kille hand des doods! Wie zal ook maar eenigszins een denkbeeld kunnen vormen van al het leed, dat geleden wordt, in het openbaar, maar ook in de eenzaamheid van de binnenkamer, bij krankesponden en verteringsgroeven, in hospitalen en private woningen, bij dag en bij nacht, door de vloekende wereld, maar ook door het biddende kind van God? Voor hem is het leven in de wereld ook uit dit oogpunt verdrukking, meer nog dan voor het kind der wereld, dat de wereld zoekt en de wereld mint. Niet alleen toch, dat hij een ander leven kent, een leven, dat van boven is, dat hijgt naar de volkomene verlossing ook van het lichaam, maar bovendien kent hij de verdrukking, die hem toekomt vanwege de macht der zonde, die in zijne leden is, van het lichaam dezes doods, van hetwelk hij zoo gaarne werd bevrijd.

Zeker, als Christen zucht hij, verlangende met de woonstede, die uit den hemel is, overkleed te worden! En hoe meer het nieuwe leven uit Christus Jezus in hem opwast, hoe gevoeliger hij wordt voor deze verdrukking in de wereld. Hij wil geen zonde en de zonde houdt hem zoo dikwijls gevangen; hij wil geen lijden en zijne bestraffing is er alle morgens!

Maar toch heeft Gods Kerke in het algemeen, heeft Gods kind in het bijzonder een verdrukking, waarin de wereld niet behoeft te deelen, geen deel hebben kan. Het is de verdrukking, die niet alleen in de wereld, maar die van de wereld ons deel is. Zoo bedoelde het de Heiland als Hij er van sprak, dat Zijne jongeren in de wereld verdrukking zouden hebben. Zoo had de apostel in den brief aan de gemeente te Rome van het lijden dezes tegenwoordigen tijds gesproken. En zoo ook stelt hij zich de verdrukking voor, als hij in onze tekstwoorden de gemeente vermaant om geduldig te zijn in de verdrukking. Het is de verdrukking, waarmede de wereld het volk van God wegduwt, omdat zij

Hem haat uit Wien zij geboren zijn; omdat God Zich een volk heeft verkoren en geroepen, dat Zijn licht zou laten schijnen en de wereld van de duisternis is; een volk, dat de deugden des Allerhoogsten zou verkondigen en de wereld met vijandschap vervuld is tegen de schittering dier deugden. Zij zijn van de partij des levenden Gods en de wereld, met alle machten der duisternis zijn Godes partij bitterlijk vijandig. Daarom maakt de wereld de plaats voor Gods Kerke eng, benauwt zij haar van alle zijden, wil ze haar geen ruimte gunnen voor haar leven, voorzoover ze getrouw is aan den Naam haars Gods. Dat is de verdrukking, die de Kerk heeft in de wereld en van de wereld. Op allerlei wijze openbaart ze zich; in allerlei vorm vertoont ze zich. Nu eens komt ze door het woord, en verdrukt de wereld door smaad en hoon, door schimp en laster en wordt de Kerke Gods door het slijk gesleurd en haar goeden naam met schamperen spot genoemd. Dan weer komt ze door de daad der vervolging, wordt Gods kind verbannen als een onwaardige, worden de deuren der gevangenis voor hem geopend, worden hem naam en positie geweigerd in de wereld, zoodat hij niet kan koopen of verkoopen, of ook worden schavotten en brandstapels voor hem opgericht en verdringt men hem uit het leven dezes tegenwoordigen tijds!

De Romeinsche Christenen wisten er van; hadden deze bange verdrukking om Christus' wil moeten ervaren.

En weest slechts getrouw, openbaart u slechts als kinderen des lichts, en dezelfde haat komt in den een of anderen vorm ook thans weer tot openbaring.

In de wereld zult gij verdrukking hebben! Zoo ervoer het uw Heiland!

Zoo was het voor de jongeren, toen ze de wereld ingingen, met den Naam van dien Heiland op de lippen.

Zoo werd het bewaarheid in de historie der Kerke Gods in alle eeuwen.

Verdrukking in de wereld, zoo is het nog!

Maar heb goeden moed!

Zijt geduldig in de verdrukking!

Niet zooals de wereld soms ook geduld openbaart in lijden. Zij wil zich tegenover het lijden dezes tegenwoordigen tijds verharden en wil zich oefenen om zich met het lijden te verzoenen. Zij sterkt zich en verhardt zich en weigert den trotschen nek te buigen, den rug te krommen onder de striemen des Almachtigen.

Zooals de Stoïcijn zich er in oefende, om lijden te kunnen dragen en de felste pijnen te doorstaan, zonder ook maar een spier van zijn gelaat te vertrekken, zoo stelt dikwijls de wereld, in diep-zondige rebellie zich aan, of zij het lijden niet gevoelt en sterkt zich, om de geeselslagen des Almachtigen te verachten!

Zoo deed het de Heiland niet! Hij kon, met het oog op Zijn naderend lijden, kruipen in het stof, een worm en geen man, angstbloed zweeten en klagen, dat Zijne ziel geheel bedroefd was tot den dood toe!

Het lijden was Hem bange ernst!

In dien zin wordt Gods kind ook nimmer geduldig, wordt hij met het lijden nimmer verzoend. Hij kan het niet, want hij verlangt om van het lijden dezes tegenwoordigen tijds verlost te worden en ziet uit naar den blijden morgen der eeuwigheid; hij wil het niet, want hij weet het, dat ook het lijden en al de bange verdrukking hem alleen toekomt van de hand van Zijnen God, opdat hij het tot Zijne eer zou dragen tot het einde!

Ook is geduld niet te verwarren met stomme onderworpenheid, een zich schikken in het onvermijdelijke, een zich niet verzetten tegen de hand, die ons slaat, niet murmureeren tegen ons lot en tegen Hem, die ons lot beschikt naar Zijn welbehagen, omdat we onze onmacht beseffen, om ook maar iets aan dat bange levenslot te veranderen. Dat kan de wereld ook. Ook dan onderscheidt zich niet het kind van God. Van binnen is dan eigenlijk alles toch in opstand tegen den levenden God, ofschoon er naar het uiterlijke een geduldig dragen is. We zitten dan stom terneer, gebogen onder de harde macht van een zeker fatalisme, waartegen verzet niet baat. Kon men slechts de Hand, die slaat afweren, men zou spoedig zijn gansche lot verkeeren in geluk. Doch waar dit onmogelijk is, legt men zich machteloos bij het lijden neer, gansch verstomd en overstelpt door smart.

Neen, geduld is eene geestelijke kracht der genade Gods in Christus.

Het is die geestelijke spankracht des geloofs, waardoor we geoefend worden, om den last des lijdens te dragen, om de verdrukking te doorstaan, blijmoediglijk, om Gods wil, en dat in de wetenschap, dat de verdrukking straks een einde neemt, dat de strijd slechts kort is, dat het lijden dezes tegenwoordigen tijds ras voorbij gaat en dat de heerlijke overwinning zeker is, dat eene heerlijkheid wacht, waarbij het lijden dezes tegenwoordigen tijds niet is te vergelijken, waartegen de bange verdrukking in de wereld niet is te waardeeren. Het is eene vrucht van dat geloof, dat de wereld overwint, omdat het zich vastklemt aan den Onzienlijken God, dat zich verzekerd houdt, dat ook de verdrukking door de wereld en in de wereld ons door niemand anders wordt toebeschikt, dan door den God des Verbonds Zelf, dat daarom ook weet, dat het lijden dezes tegenwoordigen tijds moet medewerken ten goede, dat de vijand-n zelfs, met al hun haat en nijd en vervolging, ons de overwinning moeten bereiden en dat daarom roemt ook in de verdrukkingen, roemt, dat het meer dan overwinnaar is!

Het gevoelt diep het lijden. Het is benauwd te midden der verdrukking. Het weent in smart, het klaagt in lijden, het schreeuwt in de benauwdheid.

Maar het ligt niet geknakt, het ligt niet geestelijk onder, het geeft om de verdrukking den strijd niet op, het is blijmoedig in het lijden . . . .

Het kan zingen door de tranen heen!

Het heeft goeden moed, al is de weg ook bang en diep!

Het is getrouw tot het einde!

Geduldig om Gods wil!

Lijdzaam door de kracht des Allerhoogsten!

En met het oog der hope gevestigd op de heerlijkheid der overwinning, die zekerlijk wacht!

Zoo alleen is geduld in de verdrukking geestelijk mogelijk. En daarom kon deze vermaning dan ook niet alleen staan, maar staat ze in het midden van een drietal vermaningen, die wel, wat den vorm betreft, opzichzelf schijnen te staan, maar tusschen welke toch het allernauwste verband bestaat. En dat verband is zoo, dat aan den eenen kant het geduld in de verdrukking gedragen wordt op de vleugelen van de blijde hope; aan den anderen kant gesteund wordt door de onmisbare kracht des gebeds.

Verblijdt u in de hope, zijt geduldig in de verdrukking, volhardt in het gebed!

Zoo alleen is het goed.

Zonder de blijdschap der hope is de verdrukte om Christus' wil de ellendigste van alle menschen.

Die hope toch, in onderwerpelijken zin, is de strekking van het leven der opstanding van Christus in onze harten, naar de heerlijke toekomst, die voor ons is weggelegd in den dag van Jezus Christus. Want het is door de opstanding van den Heiland, dat wij zijn wedergeboren tot eene levende hope. Het leven dier opstanding, in onze harten ingeplant, is van boven en wil naar boven, is hemelsch en wil daarom naar den hemel, strekt zich naar de dingen die onzienlijk en eeuwig zijn. Daarom is die hope een zekere verwachting van toekomstige en heerlijke goederen, van de heerlijkheid van Gods volmaakt Verbond en eeuwig Koninkrijk. De hope weifelt niet, maar verblijdt zich in de zekerheid der heerlijkheid. Zij wankelt niet, maar staat vast gefundeerd op de opstanding van Jezus Christus uit de dooden. En die hope is ook een hartelijk verlangen naar die heerlijke toekomst. Zij doet ons de wereld afsterven, en doet ons verlangen om bij den Heere in te wonen. Zij heeft in de dingen der wereld niet haar vermaak, maar ziet heilbegeerig uit naar de erfenis der heiligen in het eeuwige licht.

En in voorwerpelijken zin is de hope die heerlijkheid zelf, het voorwerp der verwachting en des verlangens. Het is de heerlijkheid, die aanvankelijk aan ons en in ons zal worden geopenbaard, als het aardsche huis dezes tabernakels wordt verbroken en we het Vaderhuis met zijne vele woningen zullen binnentreden. Maar het is bovenal de heerlijkheid, die bereid is om geopenbaard te worden in den laatsten tijd, in den dag van onzen Heere Jezus Christus, wanneer alles zal zijn voltooid en we in Gods tabernakel met alle heiligen eeuwiglijk Gods liefelijkheden zullen aanschouwen en bij Hem wonen!

Dat is de hope.

En in die hope verblijdt zich het kind van God.

Hij verblijdt zich door die hope ook temidden van de verdrukking, en het is de blijdschap dier hope, die hem draagt op hare vleugelen en temidden van het lijden geduldig doet zijn, uitziende naar de volkomene verlossing.

Want niet alleen lacht de toekomst hem tegen, en straalt de glans der toekomstige heerlijkheid door de levende hope op zijn donkeren weg, hem vervullende met blijde verwachting; maar ook ziet hij in het licht der hope, dat ook de verdrukking noodig is en mede moet werken, om hem de heerlijkheid deelachtig te doen worden.

Verblijdt u in de hope, anders zal het geduldig zijn in de verdrukking niet gaan.

Verblijdt u in de hope, dan wordt de verdrukking een lichte en gaat ze zeer haast voorbij.

Verblijdt u in de hope, dan werkt zelfs ook de verdrukking u een gansch zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid.

En u alzoo verblijdend in de hope, vergeet niet, om te volharden in gedurig gebed.

Neen, niet om allerlei vleeschelijke begeerten uiting te geven. Dat is Gode niet welbehagelijk en zou u niet baten. Niet om altijd weer van den Heere te eischen, dat Hij uw weg verkeere in geluk en dat Hij de verdrukking verlichte. Dat zou niet naar Zijnen wil zijn en u niet sterken in de lijdzaamheid temidden van den druk. Maar een gebed, dat door het geloof de ziele opent tot God, het hart voor Hem uitstort, den weg op Hem wentelt, zich aan Hem vastklemt, zich aan Hem vertrouwend overgeeft, om eenswillend te zijn en te blijven met Hem zonder murmureering, dat is het gebed, dat Hem behaagt. Dat is het gebed, dat u kan sterken, waarvan ge kunt opstaan met de kracht der Allerhoogsten u doorstralend en stalend tot den strijd!

In dat gebed volhardt!

Bidt veel. Bidt geduriglijk. Bidt tot ge ontvangt. Bidt, niet alleen als ge uwe knieën buigt in uwe binnenkamer, maar ook temidden van den strijd en den druk. Leeft biddend, en bidt worstelend en lijdend.

Zoo zal het gaan. Met het oog der hope op de heerlijkheid en de hand des geloofs biddend in de Zijne geklemd.

Dan dringt ge door sterke benden en springt ge over hooge muren.

En dan ontvangt ge straks de kroon!

H. H.

OPROEP TOT CLASSISVERGADERING

D. V. hoopt de Classis te vergaderen op Woensdag, 18 Sept., in de kerk aan Fuller Ave. te Grand Rapids, Mich.

Op verzoek en in overleg met de Classicale Commissie zal de vergadering beginnen om 1 uur 's namiddags. In de avondzitting, te beginnen om 7 uur, zullen de Candidaten die een roeping aannamen, worden ge-examineerd.

Stukken voor het Agendum gelieve men zoo spoedig mogelijk op te sturen aan den Stated Clerk.

Brenge de Heere ons op den bepaalden tijd in Zijne gunst te samen.

S. G. SCHAAFSMA, Stated Clerk.

ATTENTIE

De volgende regeling is gemaakt voor de Classicale examens:

Ds. H. Hoeksema, Dogmatiek; Ds. G. M. Ophoff, Controverse; Ds. W. Verhil, Belijdenisschriften; Ds. G. Vos, Kennis der Heilige Schrift. Oud. S. Bijlsma, Practica.

Ook zal er bij deze gelegenheid door elk der beroepene broeders eene predikatie geleverd worden als volgt:

J. De Jong, Joh. 11:25, 26; A. Cammenga, Hebr. 12:1, 2; C. Hanko, Hebr. 11:9, 10; B. Kok, I Joh. 3:2; L. Vermeer, I Joh. 3:1; R. Veldman, I Petr. 1:3.

THE LITTLE HORN

The interest of the vision recorded in the eighth chapter of the prophecies of Daniel is chiefly of a historical nature, because the fulfilment of its predictions lies in the old dispensation, in the first half of the second century before Christ. The time of the vision itself, Daniel informs us, was the third year of the reign of Belshazzar, while, therefore, the Babylonian empire was still in power. Two or three years before this the prophet had also had a vision, some of the main features of which are so similar to those of this second revelation, that there is an unmistakable connection between the two, while some interpreters even maintain that the little horn of the former must be identical with that mentioned in the latter vision. You remember that in chapter 7 it is recorded that Daniel saw four great beasts, rising up out of the sea, the first three being like unto a lion, a leopard and a bear respectively, while the fourth beast was an undescribable monster. It was especially this fourth beast that drew the attention of the prophet and of which he asked an explanation, and more particularly still, it was a little horn that grew up among the ten horns of the marvelous beast and gained power after it had broken three of the ten horns away, that was of interest. And we found then, that the fourth beast represents the final world-power, as from the standpoint of the prophecy it commenced with the dominion of the mighty Roman empire, but further developed through the entire new dispensation in a fulness of royal power and dominion according to the counsel of God, till, at last, it shall give birth to the Antichrist. However, the vision also revealed how thrones were set and judgment was given, the beast was destroyed and the kingdom was given to the One like unto a Son of Man, of whose dominion there shall be no end.

In the chapter that is now before our consideration the prophet speaks distinctly of a vision that appeared unto him. It was, therefore, no dream. There is a difference between a vision and a dream. While in receiving revelations through the medium of a dream the prophet was asleep, during the appearance of a vision he was awake. Besides, while in a dream there was nothing objective, the dream simply being woven upon the unconscious mind of the sleeper, in the vision something appeared, was shown to the eyes of the seer, though one not "in the spirit" would not be able to behold what the prophet saw. The prophet tells us that in the vision he was translated to Shushan, the capital of the kingdom of Media and Persia. The prophet, then, was not actually transported to that city, for the kingdom of Babylonia was still in power and Daniel was in Babylon. But in the vision he was translated to that city. Hence, this is the viewpoint of the vision. The prophet stands near the city of Shushan and from there he is given to behold what the vision reveals to him. And as we read what appeared to Daniel in this second vision it soon becomes evident that also here there is a main element in the revelation to which all the rest is subservient. In the preceding vision it was the fourth beast that demanded our special attention; in this revelation the whole scene of the vision concentrates about the appearance and development of the little horn. Hence, taking this as our theme, we ask your attention a while as we speak on:

THE LITTLE HORN,

and consider

I The Vision and Its Interpretation,
II. Its Historical Realization,
III. Its Typical Significance.

I. First of all, then, let us attempt to reconstrue the main lines of the vision in our own mind and try to see approximately what the prophet saw. For this purpose we must imagine that we take our stand with the seer on the east bank of the river Ulai, for he tells us, that he was by that river and that he saw how "before the river" there stood a ram. It is most natural to assume, seeing the he-goat of which he presently speaks comes from the West against the ram, that Daniel himself in the vision stood on the eastern bank of the river, while the ram stood before him and before the river from his viewpoint, that is, therefore, on the western bank of the same stream. He describes the ram as having two horns, both very high, but the one higher than the other. As he watches the ram he pushes into three directions, westward and northward and southward. He proved more powerful than any other beast, so that none could stand before him as he advanced, and became very great. But another element enters into the vision. A he-goat came from the West. And peculiar about the he-goat was that he had one notable horn between his eyes. He ran over the face if the whole earth and was very swift, for he did not touch the ground. However, although he does not come in a straight course, but rather moves over the face of the whole earth, his main advance is against the ram and with astounding rapidity and furious power he runs against him. He comes upon him with great anger and the ram proved to possess no power against him. The he-goat overcomes him, casts him down to the ground and in the fury of his anger he stamped upon him with his feet. And thereupon Daniel saw how the he-goat waxed exceedingly great.

Again the vision changes. The one notable horn of the he-goat is broken and instead there arise four horns, toward the four winds of heaven. And out of one of these four horns there arises one little horn, and becomes great toward the south, toward the east and toward the pleasant land, by which last is meant the land of Canaan. And he exalts himself against the host of heaven and casts some of the host down to the ground and some of the stars, stamping upon them with his feet. We may say right here, that by the host of heaven is meant neither the stars nor the angels, but the hosts of the kingdom of God in the old dispensation, that is the people of Israel, and that by the stars

I understand, in harmony with the vision in the first chapter of the book of Revelation, the leaders of Israel. He exalts himself still more and rises even against the Prince of that host, that is, against the Most High Himself. He fumes against the daily sacrifice in Jerusalem and takes it away, causes it to cease, and in the vision Daniel is given to see that he had power against it by reason of the transgression. He even casts the truth to the ground. And while he practices all these ungodly things the little horn prospers and is powerful.

Then Daniel hears two saints speaking. These two saints, I take it, are not angels, but representatives of the true Church of those days, two of the remnant according to the election, who naturally shall have to suffer as this little horn accomplishes his wicked work, and whose hearts shall especially be grieved because of the taking away of the daily sacrifice from the temple in Jerusalem. And the one inquires of the other concerning this part of the vision and particularly concerning the time of the transgression of desolation when the sanctuary shall be trodden under foot. And the answer of the other saint comes, and to Daniel, who, no doubt, had already had the very same question in his heart and was grieved in the vision because of the very same element of the revelation, it is as if the saint speaks to him, and informs him that the time of this vision is twenty-three hundred evening-mornings, or days.

As Daniel is anxious to know the meaning of the vision, he hears a man's voice speaking to the angel Gabriel and commanding him to interpret the vision to the prophet. Daniel is fallen into a deep sleep now and lies with his face to the ground, but the angel touches him, sets him upright and explains the vision to him.

Following the interpretation by the angel Gabriel and comparing this vision with the preceding we find the following. The ram as such is the Persian world-power, that will succeed the Babylonian. And while the ram as a whole represents the Persian world-dominion, its two horns are representative of its two main constituent powers, that of Persia and Media. That the one horn is higher than the other compares with a feature in the vision of the bear in the preceding chapter, who represented the Persian kingdom in the vision there and who was raised up on one side. The meaning evidently is, that in the dual empire of Media and Persia the latter rose to supremacy and greater power. In that vision, too, we found the bear with three ribs in his mouth, referring we conjectured to the conquests of Lybia, Babylonia and Egypt. This conjecture is corroborated here, because we are now told more directly, that the ram pushes towards three sides and makes conquests in three directions, towards the west, the south and the north. The he-goat, the angel explains, is the kingdom of Greece. He corresponds, therefore, to the leopard of the preceding chapter. And the notable horn Daniel saw between his eyes is explained as meaning the first thing of this Grecian world-power. The significance of this part of the vision, therefore, is that a powerful king of Greece shall rise to world-power, extend his dominion swiftly over the whole earth, and come against the kingdom of Persia with great force, breaking its world-power and subjecting it unto himself.

The breaking of the notable horn of the he-goat is the death of this first and powerful king of Greece, after he had risen to world-power. And the four horns that rise in its stead are interpreted to signify four kings, successors of the one great king. But they are not to be compared in power to the first king. And as far as the little horn is concerned, it represents a king that shall arise from one of these four. He shall be a king of fierce countenance, that is warlike, brutal and cruel and, therefore, striking terror into the hearts of men, particularly into the hearts of the people of God. He shall be a king that understands dark sentences, a statement that may refer to his political craft, or to his ability to interpret omens and make use of them in his favor, but certainly leaves the impression that he is connected with the prince and the powers of darkness. There is something horribly cunning, something devilish about him. The angel explains that he shall be of great might, but that his might shall not be of himself, which may mean, that he shall receive his power from some other world-ruler to whom he is subject, but which we rather understand as referring to the fact, that the people of God may be comforted, seeing his power is given him by the God of Israel. He may exalt himself in his pride, he may wax great and commit much wickedness and cause the host of God to suffer and groan. But God's people may bear in mind, that he has no power against them of himself, and that therefore, he can do nought else than what the Most High has decreed he should accomplish. He must serve the purpose of Him Who gave him his power and when that purpose is accomplished he must be broken. In close connection with this latter interpretation stands the statement of the angel, that he will arise when the transgressors are come to the full. By this we understand, that the measure of iniquity must be filled by the transgressors among the people of Israel. The time of the dominion of this king of a fierce countenance, who will afflict the host of Jehovah, will be a time of great apostacy from the covenant-God. He will, then, come upon the covenant-people as a scourge of God and thus serve the purpose of the Almighty. But even so he shall be terrible in his work. For he shall destroy many, not only of the mighty of the world, but also of the holy people. Many of the children of God shall suffer and perish under his cruel hand. But even this is not the worst, for them that love the Lord in those days. For this king of a fierce countenance shall also exalt himself against the living God Himself. He shall not be satisfied to persecute and afflict Israel, his attack shall particularly be directed against the Lord of heaven and earth, against the God of Israel. Therefore he shall come against the temple of God in Jerusalem and destroy it. And for twenty-three hun-

dred days he shall cause the daily sacrifice to cease, so that the people of God shall not be able to serve and worship their covenant-God. Hence, the little horn is interpreted to refer to a powerful and mighty king, wicked and godless and filled with furious hatred against God and His people, who shall persecute the people of God as such and just because they serve the living God according to His precepts. For a time he shall prevail and prosper in his wicked work. But he shall be broken without hands, that is, the living God Himself shall destroy him.

II. Now, it is evident, that the first and principal, though not the ultimate fulfilment of this vision must be looked for in the time of the old dispensation, before the coming of Christ. For although in the preceding chapter there also was mention of a little horn, and although we then interpreted that it represented the power of Antichrist in the latter days, a comparison of that vision with the one in this chapter will reveal, that the little horn here is not identical to the one mentioned there. It is plain, that the two chapters run parallel to an extent, but also that the seventh chapter extends to the end of time, while the eighth deals with the history before the coming of the Lord. The bear of chapter 7 is the ram of this chapter and both refer to the kingdom of Persia without a doubt. The leopard of the former chapter is the he-goat of the latter, and both represent the kingdom of Greece in the height of its power under Alexander the Great. But here the parallel ceases. It cannot be drawn further. For the fourth beast in chapter 7, the terrible monster with its ten horns is not mentioned in chapter 8. Instead we find that a further development of the power of the leopard or he-goat is predicted and described in the vision now before us. Also from it, long before the coming to power of the fourth beast and before the final appearance of the little horn, there shall arise another little horn, similar in nature and purpose to the ultimate power of wickedness, yet more limited in its field of operation. It is evident, therefore, that the realization of this little horn must be sought before the the rising of the fourth beast of chapter 7 and, therefore, before the coming of Christ in the flesh. And the history of this fulfilment we will now bring to your attention.

Nor is it difficult to trace this history along the lines indicated by the vision and its interpretation so clearly, that there can remain no shadow of doubt as to its correctness. First of all, it is plain beyond doubt, that the notable horn between the eyes of the he-goat is Alexander the Great, for he is the king of Greece, that ran conquering over the whole earth and subjected the world unto himself by a few bold and almost unbelievably swift movements and battles. He was the son of Philip of Macedon. Already in his boyhood he complained, we are told, that his father would leave nothing great for him and his boy-companions to do. The spirit of conquest, the spirit of the world-power was in him. He ascended the throne after his father's death and soon manifested this spirit of the world-power, that could be satisfied with nothing less than the dominion over the whole world. It was he who came against the ram in the fury of his power and trampled him under feet. For the first time he met the Persian power on the banks of the river Granicus, and although the Persian king had command of a much larger army than Alexander, the latter inflicted upon him an overwhelming defeat. This was in 334 B. C. Through its victory Alexander gained dominion over all of Asia Minor, where later the Churches were founded to which the Lord addresses His seven letters through His servant John. He followed up his success and met the Persian army of 600,000 men for the second time in the battle of Issus, at the north-eastern corner of the Meditteranean sea. Again he crushed the Persian forces; the ram could not stand before the he-goat. The king of the Persians escaped and fled to Shushan to raise another army. But Alexander did not immediately push onward into the heart of Persia. Instead he turned southward, subjugated Phoenicia and Egypt, returned through Syria, victorious wherever he went and finally met the Persian forces again in the battle of Arbela, not far from Nineveh, in 331 B. C. It is said, that the Persian king, Darius, this time had raised an army of at least a million, but again he suffered a crushing defeat. By a great slaughter the Persian army was utterly routed and practically anihilated. Darius fled, but soon after was killed by an attendant. Thus the ram was crushed and trampled under foot by the he-goat and the latter possessed the world-power and waxed exceedingly great.

But Alexander did not enjoy his glory of his conquests very long. He died soon after his march to the capital of Persia at Babylon in an attack of malaria fever, aggravated by the results of insane excesses and immoral life. The notable horn was broken. But who was to take his place? Power and might are not of men, but of Him Who alone sets up thrones and casts them down. Alexander had served the Lord's purpose in the history of the world and fulfilled prophecy, though he did neither know nor intend to serve this purpose. And it was not in the Lord's counsel to raise up a second man, like him in power, that could be a worthy successor on the throne of Alexander's empire. No man could take his place and reign over the vast empire he had created. A period of wars and wranglings followed, in which we are not interested because it is omitted in the prophecy of our chapter. But after this period the kingdom of Alexander was divided into four main kingdoms. Instead of the one notable horn there arose four, the kings of Macedonia, Thrace, Syria and Egypt. The Syrian kings were called the Seleucidae. And it is from one of these, that the little horn arose, the fulfilment of this vision of Daniel, in the person of Antiochus Epiphanes, mockingly called Epimanes, because of the madness of his vainglory. And if we briefly relate the history of his mad ravings against the people of Israel, you will

agree, that there can be no mistake about his identity with the little horn of our vision.

First of all, it is important to note, that he arose against Israel, when the transgressors were come to the full. The text emphasizes that he had an host against the daily sacrifice by reason of the transgression and that he would accomplish his wickedness at a time when the transgressors are come to the full. As I said, the reference of the prophecy is to the transgressions of Israel. And, certainly it may be said of the time, when Antiochus rose to power and oppressed Israel, that it was characterized by apostacy from the covenant-God on the part of the Jewish nation. Of this we read in the First Book of the Maccabees, ch. 1, vs. 23, ff. The writer of the book there describes religious conditions among Israel in the following words: "In those days there went out of Israel wicked men, who persuaded many saying, Let us go and make a covenant with the heathen that are round about us, for since we departed from them we have much sorrow. So this device pleased them well. Then certain of the people were so forward therein, that they went to the king who gave them license to do after the ordinances of the heathen. Whereupon they built a place of exercise in Jerusalem, according to the custom of the heathen. And made themselves uncircumcised, and forsook the holy covenant and joined themselves to the heathen, and were sold to do misschief." And the writer continues to narrate about the wickedness and oppression of king Antiochus Epiphanes. It was, therefore, a very peculiar kind of apostacy, that was prevalent among Israel at that time. The Jews became worldly, introduced the customs of the Greeks, were ashamed of the religion of the fathers, forsook God's holy covenant and, as they in their physical excercises in the Greek gymnasium they had established in Jerusalem became exposed, they tried to obliterate by some device the sign of circumcision. And it was in those days of apostacy that the little horn was realized in the person of Antiochus.

He arose, indeed, from one of the four horns that had appeared on the he-goat after the notable horn had been broken. For some time after the division of the kingdom of Alexander the Great the land of Canaan was the thoroughfare for the battling kings and their armies of Egypt in the South and Syria in the North, the Ptolemies and the Seleucidae. Now Israel was tributary to the one, now to the other of these two nations. Under Antiochus the Great, who died in 187 B. C. Palestine had become a province of Syria. His son, Seleucus Philopater was his successor to the throne and when he died in 176 B. C. his brother, youngest son of Antiochus the Great, who had been in Rome as a hostage, succeeded to ascend the throne by craft. This was Antiochus Epiphanes, unmistakably the little horn of our text. He was a madman and crafty, a king of a fierce countenance, indeed, and understanding dark sentences, furious in his madness against the people of God and the worship of Jehovah. Several warlike expeditions he made into Egypt. On one of these the rumor was spread that he had died and when the rumor reached Jerusalem there was great rejoicing in the Holy City. Antiochus was furious when he heard of this and determined upon a severe punishment for this attack upon his vainglory. He took the city by storm, killed forty thousand of its inhabitants, carried away as slaves as many more, despoiled the temple of its treasures, entered into the holy of holies, offered in wanton wickedness a swine on the altar of burnt offering and sprinkled the broth all over the sanctuary. At another expedition into Egypt his plans of conquest were blocked and prevented by the Romans, who forbade him to carry them out. He was mad with rage and Jerusalem had to suffer the consequences of his mad fury. He detached Appolonius, his general, with an army of twenty thousand men, ordering him to destroy the Holy City, kill all the male inhabitants, and carry away the women and children as slaves. Rigorously the command was executed. On a sabbath day, when the people gathered in the sanctuary for worship, the city was set on fire at different places, many were killed, the houses and walls were torn down and with the ruins a strong fortress was built on the height overlooking the temple and a garrison stationed there was under orders to kill all who might enter the sanctuary to worship Jehovah. Neither was this all. Still more literally the prophecy of our vision was realized by Antiochus Epiphanes. For he finally issued a command that all peoples under his dominion would have to conform to the religion of the Greeks. To Jerusalem he sent one Athenaeus to initiate the Jews in the new religious rites. All who refused were punished severely and the blood of the saints flowed in the streets of the Holy City, while many fled into caves and mountains. The daily sacrifice, the morning and evening offerings were actually made to cease, all religious observances demanded by the law were suppressed. Circumcision, the sign of the covenant, was strictly forbidden. Every copy of the law he could find was burnt, thus fulfilling the vision of our chapter where it speaks of his casting the truth to the ground. The temple was rendered unfit for the worship of Jehovah. He dedicated the sanctuary to the heathen god Jupiter Olympius and erected a statue of himself on the altar of burnt offering. And all that attempted to act contrary to his decrees were killed by his cruel and wicked sword.

This terrible and bloody oppression of the people of God lasted till the Lord sent deliverance through the Maccabees and under Judas Maccabeus Israel once more had its own ruler. The temple was cleansed and re-dedicated to the service of Jehovah. Attempts have been made to identify exactly the 2300 days, or as it is denoted in the original "evening-mornings," but it appears quite impossible to point out a period in this history of oppression and the ceasing of the daily sacrifice that corresponds literally to the period thus indicated in the vision. But approximately the time of the vision covers the period from the day that the daily

sacrifice was made to cease till the cleansing of the temple by Judas Maccabeus. As frequently is the case in Scripture, the prophecy expresses the time in round numbers, because the number ten expresses a measure, a fulness of the measure of anything according to the will of God. God is supreme and He reigns also over the most wicked designs of the enemies of His people. Though they do not so intend it, they serve His purpose, receive their power from Him and the time for the execution of their wicked plans is fixed by the Most High. Hence, the number ten in the indication of this period in the vision. But there can remain no doubt that Antiochus Epiphanes is the historical realization of the little horn, the king of a fierce countenance and understanding dark sentences, who cast down some of the host of heaven and the stars, exalted himself against the Prince of the host, took away the daily sacrifice and cast down the sanctuary, who cast down the truth to the ground, who in all this practiced and prospered. But he died without hand, for the Lord judged him. Still full of fury and filled with madness against Jerusalem, he was struck down with an incurable disease and died in severe agony in the year 164 B. C.

III. Briefly we must point to the typical significance of Antiochus Epiphanes as the little horn of the old dispensation. That Antiochus is, indeed, a type of Antichrist as he will appear in the latter days, is generally acknowledged and can hardly be doubted. Scripture itself gives us reason to take this view. For also in chapter 7 there is mention of a little horn, representative of a mad king, coming out among the ten horns on the head of the fourth beast. It is said of him that he speaks great words against the Most High and that he wears out the saints of God. And yet, although the two visions of the little horn are so similar, they are not the same, for the one develops out of the fourth beast, while the other develops at a time when the fourth beast is not yet. This similarity without identity can be explained only in one way, the earlier little horn is a type of the later, Antiochus Epiphanes is an old testament type of the man of sin, the son of perdition that is still to come. They are one in principal and also in general appearance and work, but they are different with respect to time and development. And, therefore, we may learn from the type that has become history, a few things with respect to the appearance of the antitype, that is still to be realized in the future.

In the first place we may safely infer that the Antichrist of the latter days will resemble its type in this respect, that he will come by reason of the transgression and when the transgressors are come to the full, that is, in a time of great apostacy. Scripture teaches this plainly, also in the New Testament. A time is predicted in the Scriptures when people will depart from the truth, have a certain outward show of godliness but lack the essence of the thing and will choose for themselves teachers after their own heart. And it is through this apostacy of the Church of Christ in the world that Antichrist will be prepared, but also by reason of it, on account of it, that the Lord will let him come and raise him up, in order that he may do the Lord's will, though he know it not and the Church may be chastised and purified for the last time. And if we consider this feature of the O. T. Antichrist and look about us, it cannot but draw our attention, that the Church is becoming prepared for this very last apostacy. In its very nature the apostacy of the Church of today resembles that of the times referred to in our vision. There were wicked men among Israel in those days, we are told in the First Book of the Maccabees, that deceived many. And what was the nature of their wickedness? Did they commit all kinds of iniquity in the eyes of the world? No, they were the refined and civilized among the nation of Israel, the so-called Hellenistic party. They were broad-minded. They followed after the fashions of the world, particularly after the wisdom and customs of the Greeks. They looked with disdain upon the narrow-minded folk that insisted upon circumcision and the law of God and the keeping of His covenant. And they led Israel astray and accomplished a union with the big world about them. They were ashamed of God's covenant and its sign and trod it under foot. Refined enemies of Jehovah and His covenant they were. Is it not true, that this is exactly the great transgression of our day? The Church looks at the world and is ashamed to be a separate people, peculiar to God, a manifestation of His grace. She says: Let us join hands with the world, for since we separated ourselves we have much grief and sorrow. Join hands for the sake of name and fame, for gold and silver, for pleasure and amusement, with the workers of iniquity. The philosophy of the world takes the place of the truth of God's Word. The service of the world replaced the cross of the Redeemer. And the lust of the flesh, though it be under a cloak of refinement and religion, reigns supreme. These are undeniable facts. It can also easily be seen, that through this development the times of Antichrist are being prepared. And presently judgment will come and begin from the house of God, from the visible Church. Many shall then openly fall away as hypocrites and the righteous shall scarcely be saved. History is repeating itself before our very eyes. Let us watch and pray that we may not fall into temptation.

In the second place, we may safely draw the conclusion, that the Antichrist of the latter days shall resemble Antiochus Epiphanes in his chief natural and spiritual characteristics. I know not, whether Scripture warrants the conclusion, that he shall actually be a single person at the head of an ungodly nation or federation of nations, though this is not at all impossible. But safely we may say, that he shall be the head of a mighty political power, and that he will use his sword-power to gain his iniquitous ends. It is especially from the viewpoint of its political might that our vision pictures the power of Antichrist. And the oppression by

him in the latter days will certainly assume the form of persecution by the sword, by prison and death. Besides, also in his spiritual character and motives Antiochus is type of the Antichrist that is to come. He shall principally be furious against the Lord our covenant-God, and therefore, strike against all that reminds him of that God. Thus it was with Antiochus. He exalted himself against the Prince of princes, he was mad against God. And because he could not strike at God directly, he struck at all, that revealed Him and that was of Him in the world. Hence, he destroyed the temple, made His worship impossible, forbade all religious observances, introduced the religion of the heathen, forbade the maintenance of the covenant in its very sign and wantonly offered swine's flesh on the altar of God. The same will be true of Antichrist in the latter days. Not against them, that have only a show of religion, that will embrace the religion of the world, of the false Church, that will accept the sign of the beast, will he rave, but he will be infuriated against the Lord of heaven and earth. He will certainly forbid His worship and make it impossible to serve the Lord. He will demand that all accept the sign of the beast and worship him, and he will persecute and kill all, that will refuse to receive the mark of the beast on their foreheads and right hand. We must not sleep but watch, for the time is at hand.

And lastly, we may also infer that the power of Antichrist will be like that of Antiochus in that he was no power of himself, but received it from the Most High. He can do nought but what the Lord against Whom he exalts himself has purposed him to do. He must fill the measure of iniquity and the mask of outward piety must be cast away and he must serve as the scourge of the Lord upon an ungodly Church. And because he receives his power from the Most High his time is also limited and fixed. The number ten is an element in the limitation of the time of his operation. It is fixed by the will and decree of God. Hence, the days, those terrible days shall be shortened for the elects' sake. When it will seem as if he shall almost be supreme so that no flesh shall be saved from his wanton persecution, he shall be broken down without hands. Upon the scene of his most terrible ravings the Lord Himself shall descend with a shout and judge him. Then the temple shall be cleansed forever and the eternal tabernacle of God shall be with men in the City, the gates of which shall never be shut, because there shall be no night there!

H. H.

CURATOREN VERGADERING

Aan den avond van Dinsdag, 17 Sept., om 7:45 hoopt, D. V., het Curatorium te vergaderen in de Fuller Ave. Kerk te Grand Rapids, Mich.

Er zal op die vergadering gelegenheid zijn om zich aan te melden als student aan onze Theologische School om opgeleid te worden tot Bedienaar des Woords.

Men zij in het bezit van:

a. Bewijs van lidmaatschap van een onzer kerken.
b. Aanbeveling van zijn kerkeraad.

Namens het Curatorium,
S. G. SCHAAFSMA, Secretaris.

MISREPRESENTATION

In a resent issue of *The Banner* (July 19) Rev. H. J. Kuiper sees fit to expose the erroneous tenets of Fundamentalism. The article, however, contains a paragraph which must be challenged, since it lodges an unfair charge against those who deny the doctrine of common grace. One of two, Rev. Kuiper is either grossly ignorant of the views and dispositions of the aforesaid deniers, or, if well informed, purposely set himself to instilling wrong thoughts in the hearts of his readers about them.

The paragraph in question reads: "The typical fundamentalist is an Anabaptist in his attitude toward the world. He is over-spiritual in his conception of the Christian's life and task, believing that our only obligation toward the world is to save sinners out of it by witnessing for Christ. A recent issure of a Fundamentalist organ made this statement explicitly and bluntly declared that since the world is hopelessly corrupt anyway the Christian who tries to exert a good influence in politics is wasting his strength. Leaving it to the dead to bury the dead he should spend all his spare time in saving sinners out of the world. This is the Anabaptist principle of 'world-flight' pure and simple. *It is the result on the one hand of the denial of common grace* and of the other of the denial of the Kingship of Christ. If it be true that the Holy Spirit does not operate in the ungodly to restrain them from sin and to enable them to do things which are outwardly and morally good, and if it be true that Satan, not Christ, is the ruler of the world, the Christian has no other calling as regards the world than to save sinners out of it." So far Kuiper.

The outstanding feature of the above-cited paragraph is its deceptiveness. Among other things, it asserts that to deny *that the natural man is being empowered by the Spirit of God to perform works which are outwardly and morally good* is to affirm with the Anabaptist that man is hopelessly (mark you, hopelessly not totally) corrupt. The denier of common grace, then, is seen to be an Anabaptist. So Kuiper reasons. Let us now expose the fraudulent character of this man's (Kuiper's) cogitations. To begin with, he unjustly identifies the Reformed doctrine of *total* depravity with the Anabaptistic doctrine of *hopeless* depravity. Yet, as we shall see, the two have nothing in common. Further, the paragraph gives its readers to understand that he denying the theory of common grace, the theory, namely, that, to express ourselves in the words of Kuiper, the Holy Spirit operates in the hearts of the ungodly to restrain them from sin and to enable them to do things which are outwardly and morally good, is automatically taking to his bosom the thought-structure of the Anabaptistic philosopher; that the denial of the three points renders one an Anabaptist; that, conversely, the affirmation of these points is an unmistakable sign that the leaven of Anabaptism is not lurking in one's bosom. Trace with me the path

of Kuiper's reasoning. Kuiper informs his readers that a recent issue of a Fundamentalist organ (mark you, he does not reveal the name of this organ which he should have done would he escape the charge of dealing dishonestly with the Fundamentalist) stated that since the world is *hopelessly* corrupt anyway the Christian who tries to exert a good influence in politics is wasting his strength. He should, according to this organ, spend all his spare time in saving sinners out of the world. This, so Kuiper maintains, is the Anabaptistic principle of "world-flight." The pronoun *this*, according to the rules of composition, must be made to apply to the preceding statements. He living the principle of "world-flight," then, leaves the world to the dead to be buried. Why does the Anabaptist insist, so Kuiper thereupon asked, that such a world must be outrun? And the answer: Because he denies that the Spirit operates in the ungodly to restrain them from sin and to enable them to do things which are outwardly and morally good. Kuiper, then, links up the principle of "world-flight" with the Anabaptistic doctrine of hopeless depravity and with the denial of common grace. He declares, then, be it by implication, that the Anabaptistic doctrine of *hopeless* depravity, and the Reformed doctrine of *total* depravity (the other side of the denial of common grace is an insistence on the doctrine of *total* depravity) are identical modes of thought; that the two yield the same erroneous principle, to-wit, that of world-flight; that the denier of common grace is an Anabaptist. These and similar charges they have been flinging in our teeth from the very beginning. Fact is that these charges are cruelly unjust. This we shall now prove. To do so we need not reproduce in this article the Anabaptistic thought-structure in its entirety. All that needs to be done is to project the Anabaptistic modes of thought clustering about such terms as *nature, grace* and *sin.* This can be done by defining and explaining the doctrine of *hopeless* depravity. The materials from which this definition is to be constructed are contained in the following selection:

"Maar terwijl het Socianisme de genade prijsgeeft voor de natuur, offert het Anabaptisme de natuur op aan de genade. Adam was aardsch uit de aarde; de schepping en heel de natuur is van een lagere orde, stoffelijk, lichamelijk, vleeschelijk. onrein. Christus brengt echter uit den hemel een andere, hoogere menschelijke natuur mede, stort in de wedergeboorte eene nieuwe *substantie* in de menschen in, *en bewerkt daardoor, dat zij andere menschen zijn,* die met de ongeloovigen, de wereld, de staat, enz., hoegenaamd geen gemeenschap meer mogen onderhouden" (Dr. H. Bavinck, *Gereformeerde Dogmatiek,* deel 1, p. 182).

The Anabaptist, then, identifies sin and nature, holds sin to be a substance instead of a quality, places nature and grace in juxtaposition, and insists that the former is annihilated by the latter, that grace removes the substance of the sinful organism so that the term *new creature* is held to be the signification of a body differing not *merely morally* but *substantially* as well from the one mortified. It is this mode of thought that constitutes the minor premise of a syllogism, the conclusion of which is, *man is hopelessly corrupt.* What is meant is that the corrupt organism *cannot* be revivified, healed, cleansed, restored and is therefore destroyed, that is, annihilated.

The Reformed Bible student, on the other hand, places not nature but sin in juxtaposition with grace and insists that the corrupt organism is not annihilated but quickened, sanctified and restored; that the crucifixion of earthy members is a cleansing process; that the term *new creature* signifies an organism regenerated and healed — an organism, then, not differing substantially, but morally from the old man of sin; that, finally, man is not hopelessly but totally corrupt, that is, incapable of performing morally good works. With this the deniers of common grace are in full agreement.

We now invite Rev. H. J. Kuiper to make plain to us in the next issue of this magazine what the Reformed doctrine of man's total depravity and the Anabaptistic doctrine of man's hopeless depravity might have in common; what there is about the proposition to the effect that, to express ourselves in the words of the *Catechism,* natural man is so corrupt that he is wholly incapable of doing *any* good, and inclined to all wickedness unless regenerated by the Spirit of God, that drives him affirming it (this proposition) in the camp of the Anabaptist. The doctrine of hopeless depravity, once more, affirms that the sinful organism is destroyed. The doctrine of total depravity, on the other hand, maintains that this organism instead is quickened and healed. The doctrine of hopeless corruption insists that nature *cannot* be restored, and is therefore annihilated. The doctrine of total depravity avers, on the other hand, that man, though altogether corrupt can be and is revivified and purged if he be an elect. The doctrine of hopeless depravity defines the operations of grace as a process destructive of substance. The doctrine of total depravity defines these operations as a process, consisting in the restoration of substance and the removal of a sinful quality. Pray, what do the two doctrines have in common? Absolutely nothing.

H. J. Kuiper may aver that the doctrine of hopeless depravity agrees with that of total depravity as defined not by the Reformed theologian but as interpreted by the deniers of common grace. True enough, Kuiper and other do distinguish between *absolute* and *total* corruption. Man, though totally, is not absolutely Kuiper and other do distinguish between absolute and total corruption. Man, though totally, is not absolutely depraved, it is said. The distinction, however, is not well made. Is it ever said of one in the state of death that he is but relatively and not absolutely dead? Do men speak of a relative corpse? Would Kuiper dare to publicly declare that man by nature is not absolutely spiritually dead? Doing so he would soon be uni-

versally known as a Pelagian. Absolute (spiritual) death is a term which must be retained. It signifies one *absolutely* incapable of pleasing God. Now it so happens that the two terms *absolute (spiritual) death* and *total depravity* or *corruption* signify the same state viewed from two different angles. This Kuiper will not dare to deny. Well, then, it must follow that there is no such thing as a relative corruption if man by nature is absolutely spiritually dead. Deny that man is absolutely corrupt and you at once deny that he is absolutely spiritually dead. Be this as it may, we invite Kuiper to indicate the points of convergences between the Anabaptistic doctrine of hopeless depravity and that of the *absolute* depravity of man. He may reply that the doctrine of absolute depravity renders man incapable of being saved so that, whereas the Anabaptistic doctrine of *hopeless* depravity also defines man as a being way beyond redemption, Anabaptism and our conception of man's depravity fully agree. We shall prove, presently, that the Anabaptist, though maintaining that man is hopelessly depraved, does not aver that he is either totally or absolutely so. Further, whereas the two terms *absolute death* and *absolute depravity* signify the same state viewed from different angles, it follows that the aversion to the effect that the absolutely depraved sinner cannot be saved is equal to the aversion that the absolutely *dead* sinner is likewise beyond redemption. Let H. J. Kuiper publicly declare that a sinner absolutely dead in trespasses and sin cannot be saved. Again, the doctrine that man is by nature absolutely and totally depraved does not necessitate the conclusion that as to his conscious life he is as wicked as can be. As with a corpse, absolutely dead, so with the spiritual corpse man, we may distinguish between different stages of decomposition. Finally, the doctrine of *hopeless* depravity does not necessitate the view that man is for that reason absolutely and totally depraved. My eye may be suffering from an incurable disease. If so it is hopelessly ill. However, not until the disease destroyes my vision can it be said of this organ of mine that it is absolutely ill or depraved. Fact is, that the Anabaptist, though insisting that man is hopelessly depraved, denies nevertheless that he is so absolutely and totally. Attend to the following selection:

"Het Pelagianisme werd door de Christelijke kerk veroordeeld. Van den beginne aan namen de kerkvaders een zeker verband aan tusschen Adams zonde en die van zijn geslacht. Al werd dit verband nog niet ingedacht, Adams overtreding bracht toch eene groote zedelijke verandering teweeg bij hemzelf en bij al zijne nakomelingen. De aard dier zedelijke verandering werd echter zeer verschillend opgevat. Volgens het semi-pelagianisme bestonden de gevolgen van Adams val voor hem en voor zijne nakomelingen behalve in den dood, vooral in verzwakking der zedelijke kracht. Eene eigenlijke erfzonde, die schuld ware, is er wel niet, maar er is toch een Erbubel: door Adams val is de mensch zedelijk krank geworden; zijn wil is verzwakt en ten kwade geneigd; er is een strijd in hem ontstaan tusschen vleesch en geest, die het onmogelijk maakt dat er een mensch zonder zonde leeft, maar hij kan toch ook het goede willen, en als hij dit wil, komt de genade in het volbrengen hem ter hulp. Op dit standpunt heeft de Grieksche kerk zich geplaatst; en ofschoon in het Westen Augustinus veel invloed had, de kerk dwaalde hoe langer hoe verder naar het semi-pelagianisme af, en leerde te Trente, dat de wilsvrijheid wel verzwakt, maar niet vernietigd, en dat de concupiscentia op zichzelve geen zonde is. *Geheel in overeenstemming hiermede is het gevoelen van de Anabaptisten . . .* " (Dr. H. Bavinck, *Gereformeerde Dogmatiek,* deel III, p. 77).

Let us grasp the situation. The Anabaptist denies that "by one man sin came into the world and death by sin and that death passed unto all men, for that all have sinned." What man reaped as a result of Adam's sowing is merely a certain moral illness and a weakened will inclined to evil. Man is not so desperately sick that he cannot will to do good. This is a plain denial of his total depravity. We have made a rather remarkable discovery. The Anabaptist in common, not with the deniers, but with the exponents of the theory of common grace maintain that man though depraved is nevertheless capable of doing things outwardly and morally good. Fact is, then, that not the doctrine of absolute depravity but common grace is the theory that is seen to be in line with Anabaptistic philosophy. We are ready to admit, of course, that while the Anabaptist conceives of corrupt man's fruit-bearing capacities as innate, the exponents of common grace define this good fruit as the *exclusive* product of the Spirit. However, it has more than once been pointed out that this latter view involves those holding it in difficulties from which they have thus far not been able to extricate themselves. We know that the Holy Spirit is the workman of the good works done by believers. Of these deeds, nevertheless, the believer is the thinking and willing subject who acts, when made to bear fruit, in agreement with his sanctified character and with the deepest longings of his being. Not so the natural man brought under the influence of common grace. The exponents of the latter theory are compelled to define the good works of the depraved sinner as so much fruit growing on bad trees. It cannot be admitted that of these works this sinner is the willing and thinking subject, who in his productive moments acts in accordance with his nature and with the deepest desires of his depraved being. The exponents of common grace know right well that a concession of this kind is altogether inconsistent with the doctrine of total depravity. But is it, then, not up to them to explain how anyone not permitted to act in agreement with his true self can be said to be morally free, how any moral value can be attached to the good works of such a one; how that it can be maintained, finally, that works which do not reflect the true character and nature of the performer can be anything else than an

abomination in the sight of God? Kuiper may say that, whereas it is not maintained that the good works done by sinners are spiritual, these difficulties do not exist. However, if any one should ask him whether he is prepared to label these works sin, his answer would be an unmistakable *no*. Well, then, what may be the difference between sinless works and spiritual good. Can Kuiper tell? What is more, the aforesaid works are said to be the exclusive product of the Spirit. It would, therefore, be nothing short of blasphemy to denominate them sin. What is more, whereas of these works the Spirit is said to be the workman, they deserve to be called spiritual. For spiritual is that which is worked by the Spirit. Be this as it may, will Kuiper condescend to tell us, say in the following issue of this publication, what the doctrine of total or absolute depravity may have in common with Anabaptistic philosophy?

There is still another matter or two to which attention should be directed. Kuiper states by implication that our doctrine of total or absolute depravity yields the erroneous principle of "world-flight." Fact is, that nothing is further from the truth. The question cannot be suppressed whether, when Kuiper was at Calvin, they were not giving courses in logic. It seems not. The situation is this. The proposition to the effect that the world is totally corrupt constitutes but a minor premise. Hence from it alone no conclusion can be drawn. Only a major and a minor premise will yield a conclusion. What tells us that the proposition to the effect that the world is totally corrupt constitutes a minor premise? The article *the* which is definite and therefore signifies a *certain* world.

The truth of the matter is, then, that from our insistence upon the total depravity of the world, Kuiper has absolutely no right to conclude that we are for leaving the world. A conclusion of this kind or, better still, any conclusion requires two premises, a major and a minor. Let us now reveal the major premise, which, together with the aforesaid minor premise yields the conclusion that the world must forsaken.

Major premise: Any world totally or absolutely depraved must be forsaken.

Minor premise: The world (that is our world) is totally corrupt.

Conclusion: The world must be forsaken.

Now I challenge H. J. Kuiper to point to a single written statement of ours asserting that a totally corrupt world must be forsaken. It cannot be done. Fact is, that the proposition has no place in our entire thought-structure. True, we do insist upon a spiritual separation. However, the principle of world-flight is not ours. It is the Anabaptist who avers that a world hopelessly corrupt should be left to the dead to be buried. Now whereas, according to the rudiments of logic, from a minor premise alone no conclusion can be drawn, and whereas H. J. Kuiper, nevertheless, did the forbidden thing, we should think that, whereas the conclusion he drew was a very damaging one as far as we are concerned, he owns us a public apology. If he refuses us, will he then absorb this little lesson in logic? For an editor of a church paper to blunder as he did, looks bad.

There is still another statement Kuiper makes upon which we feel constrained to comment. Kuiper writes: "It is be true that the Holy Spirit does not operate in the ungodly to restrain them from sin and to enable them to do thiugs which are outwardly and morally good . . . the Christian has no other calling as regards the world than to save sinners out of it." Here again Kuiper blunders in a manner described above. From the minor premise (a premise which he claims and rightfully so that we affirm) to the effect that the world is totally corrupt (in the sense, of course, that it cannot do things which are outwardly and morally good) he concludes that therefore we are compelled to conclude that the only duty in which this world involves the Christian is the duty of saving sinners out of it. Now the saving of sinners out of the world (a task the other side of which is the task of letting our light shine) is, indeed, if properly interpreted, the believer's supreme task of life. The Anabaptist's conception of this task, however, is faulty. For the latter places his duty in juxtaposition with the ordinary, earthly tasks of life — especially with the task of functioning as civil magistrate and of bearing the sword — and shunes and despises all but the one supreme task. Kuiper would have his readers believe that such, too, is the stand taken by the deniers of common grace. In this Anabaptistic sense, we, according to Kuiper, maintain that the believer's only task in life is to save sinners out of the world. And our denial of the theory of common grace is, so Kuiper has it, responsible for the stand we are supposed to be taking. According to Kuiper, then, the proposition to the effect that the world is totally or absolutely corrupt, yields the conclusion to the effect that this world involves the Christian in but one task, the task, namely, of saving sinners out of it. Here again Kuiper blunders in a manner which incites the question whether the term *logic* has no place in his vocabulary. The proposition to the effect that the world is absolutely depraved constitutes in the syllogism the minor premise. As was before said, according to the rules of common sense, no conclusion can be drawn from a lone minor premise. Let us reveal in this case the unexpressed major premise and thus complete the syllogism.

Major premise: Any world absolutely corrupt involves the Christian in but one task, the task, namely, of saving sinners out of it.

Minor premise: This world is absolutely corrupt (that is to say, of course, the reprobate world and the unregenerated elect).

Conclusion: It, therefore, involves the Christian in but one task, the one, namely, stipulated above.

Again we invite Kuiper to prove from our writings that we are addicted to the view incorporated in the major premise of the above-cited syllogism. We assure

him that any such attempt on his part will end in dismal failure. Well, then, what right had he to associate us with the view embodied in the above-cited conclusion. It certainly cannot be implied in the minor premise. That is to say, it does not follow logically from our views. What is more, Kuiper could have learned from our writings that this view is no more ours than his. Ignoring what we have written, he unlawfully concludes from our insistence upon the total depravity of man that we in common with the Anabaptist despise as being out of the devil such tasks as functioning as a civil magistrate, that we have no other duty toward the world than to save sinners out of it. From the point of view of both ethics and common sense he again did the forbidden thing. He slandered his neighbor and trampled under foot God's laws of correct thinking.

However, to avoid all misunderstanding I want to say that, if correctly interpreted, the proposition to the effect that the Christian has but one supreme duty in life is true. *Let shine your light,* said our Saviour. The Christian does so. It pleases the Lord to use our light to draw out of darkness into His marvelous light, the elect. Now this emitted light is the believer, the man, made by God's grace to project himself in his works. This light, then, is at once the fruit which the good tree bears; the sum-total of tasks constituting life. These tasks, done out of the principle of faith, according to the divine law and the glory of God, constitute at once the light emitted. And where no task of life may be performed out of any other principle and according to no other standard, and to no other purpose, our only and supreme task of life is to let shine our light in order that men (God's people, the elect) seeing our light may glorify our father in heaven. It is plain, then, that this one supreme task cannot be placed in juxtaposition with the earthly duties in which life involves us. The performance of the latter makes it possible for us to quit ourselves of the former. It is the Anabaptist who places this supreme task side by side with the ordinary duties of life. So, too, H. J. Kuiper. Attend once more to the following: "If it be true that the Holy Spirit does not operate in the ungodly to restrain them from sin . . . the Christian has no other calling as regards the world than to save sinners out of it." What Kuiper means to say is that the Christian has other duties beside the one supreme task of letting shine our light. He places, as does the Anabaptist, this one supreme task in juxtaposition with the ordinary duties in which life involves us. This, for reasons given above, cannot be done. To do so is to separate, as does the Anabaptist, grace from nature, to divorce religion from life and its ordinary persuits, to advocate going to church on Sunday, and living like a child of the devil the remaining six days of the week. I am afraid that if I continue I shall have shown up H. J. Kuiper and his fellows as full-fledged Anabaptists.

What may be these ordinary tasks of life which, if performed as they should be, render the Christian a light upon the candle stick? They are too numerous to mention. Let me, nevertheless, name some of them: Building houses, cultivating farms, rearing families, teaching school, preaching the world, functioning as a magistrate in the state, bearing the sword, etc.

A word about the task of functioning as magistrate in the state. Kuiper would again have his readers believe that our views necessitate the conclusion that a Christian cannot hold office in the state; that, to be consistent, we must keep ourselves to the one task. the task, namely, of saving sinners out of the world. The premises which he thinks compel us to draw the above-cited conclusion are, *The world is absolutely corrupt,* and, *The world cannot be influenced to the good.* Both these propositions we affirm, providing the term *world* may be taken as the signification of the world lying in sin. We hasten to add, however, that the above-cited propositions *cannot* yield the conclusion that, for these reasons, the Christian may hold no office in that world. These propositions again constitute the minor premises of syllogisms. As was before said, from a lone minor premise no conclusion can be drawn. Nevertheless Kuiper again did so and thereby again trampled under foot the rudiments of logic. Fact is, that the Christian *may* function as magistrate in the world. The task of bearing the sword and maintaining God's laws was assigned, as we saw in a previous essay, to believing Noah and in Noah to the people of God of all ages. We insist that the state is a Divine institution and that the duty of vindicating God's laws devolves upon the Christian. These Anabaptistic tenets cannot be *deduced* from our views without militating against God's logic.

The question is then in order, why is not the Christian at Washington and Lansing? The answer is not far to seek. Whereas the children of the world constitute the great majority, it is the element that seats you in high places. However, whereas "God calls us His sons, the world does not know us, because it knows not Him" (I John 3:1). H. J. Kuiper reads this Scripture thus: "God calls us His sons, hence the world would not know us and the Father, if it were not for common grace. But whereas the ungodly are brought under the benign influence of common grace, they do know us and the Father, — know us, that is, love and desire us. Hence, the Christian is able to exert a good influence in politics, that is to say, influence the spiritually dead world to the good. However, we have one great conclusive proof that H. J. Kuiper mutilates this Scripture. Fact is, that the world knew not Christ, but hated Him and finally affixed Him to the cross. It did so because He emitted the pure light from heaven while among us. Now, then, will H. J. Kuiper explain to us why the world would crusify Christ and not us if we let shine our light? Fact is, that Christ predicted that His people shall, if walking as children of the light, receive from the world a treatment identical to His. I repeat, Kuiper mutilates

I John 3:1. Such is our answer to the question, why the Christian is not of that group selected to run the machinery of government.

Again, Kuiper informs his readers that another false tenet entering into the make-up of the principle of world-flight is: "Satan not Christ is the ruler of the world." That Satan and not Christ is the ruler in the world is a tenet found in the thought-structure of the Anabaptist. We confess, however, (and Kuiper does not, respecting this particular matter, inform his readers otherwise) that Christ is king of His church. He sets up His kingdom in the hearts of His people. Being brought under the benign influence of His grace, they render Him a loving obedience. Not so the wicked world. Yet Christ reigns in this dark realm also. The wicked are His slaves, though they realize it not. The entire life of the sinner, in all its dark and sinful details, is the realization of the Divine counsel which Christ is engaged in executing. Christ, then, reigns in the realm of darkness. Unto Him was given all power so that there is no power not His. Hence, nothing can befall us but by His will; all creatures are so kept under His power that not a hair of our head can fall to the ground without His will. The devil and all our enemies are so restrained that without His permission they cannot hurt us. For all power is His. Indeed, Christ reigns in the world. Therefore He can accomplish, through the instrumentality of His sheep which He stations in this world, His eternal designs. Because He reigns, he is capable of saving His elect out of this world.

No one, I dare say, will want to maintain that the foregoing line of thought is not strictly Reformed. Yet Kuiper informs his readers that only in the event Christ does not so reign in the world can He through the instrumentality of His people save sinners out of the world. Read again with care the following: "If it be true that not Christ is the ruler of the world, the Christian has no other calling as regards the world than to save sinners out of it." In other words, if it be true that Christ is *not* king in the world, the Christian has the one calling of saving sinners out of the world. Astounding! When it comes to saving sinners out of the world, the Christian can dispense with Christ. Only as a citizen of the world, when following the ordinary persuits of life, does he need Christ.

Herewith we have said our say for the present. A remark or two by way of conclusion. Strange how it turned out that if anything not we but H. J. Kuiper is contaminated with the contagion of Anabaptism. The principle of "world-flight" is not ours nor can it be gotten out of our views. True, in an ethical-spiritual sense, the Christian lives alone, but as a lone one, holds high the banner of his Christ in that particular place in life and *in the world where God places him.* We are not quite as sickly as our slanderers would have us. To the contrary, no one yet had been able to prove that we are in error and that the theory of common grace *is not* the outstanding fool thought-structure of the twentieth century..

I end with notifying H. J. Kuiper that henceforth he must be careful what he writes about us as I am a faithful reader of *The Banner.*

G. M. O.

CLASSICALE HIERARCHIE

(Rede, gehouden in verband met het onrecht gepleegd door Classis Grand Rapids Oost in 1924)

De zaak waarvoor ik in dezen avond uwe welwillende aandacht vraag is wel niet de zaak der waarheid, althans niet directelijk, schoon ze er ten nauwste mede in betrokken is, doch de zaak des rechts in Christus' kerke, doch niemand uwer meene daarom, dat ze van minder belang is en mijne inspanning en uwe aandacht niet dubbel waardig is. Wie zoo zou meenen toch vergiste zich deerlijk. De feiten toch zijn eenvoudig deze. In het late najaar van 1924 en het allereerste begin van 1925 zijn door de classes ter onzer stede drie kerkeraden met hunne leeraren, zooals het heet uit het ambt hunner respective bedieningen gezet. En deze kerkeraden, met hunne leeraren, ongeveer een vijftig ambtsdragers in getal, hebben geweigerd gevolg te geven aan deze kerkelijke handeling en zijn hun ambt, in weerwil van alle kerkelijke rechtspraak, blijven bedienen tot op den huidigen dag. Voorts hebben zich, op denzelfden basis als zij, en dus onder denzelfden kerkelijken ban, drie andere kerkeraden gevormd, die in even zoovele gemeenten thans ook hunne ambten bedienen, zoodat er op dit oogenblik reeds een zeventig á vijf en zeventig ambtsdragers zijn, die naar het oordeel van zekere classes hun ambt onwettiglijk dragen en bedienen.

Den ernst dezer zaak vatte men diep.

Wat toch beteekent, uit het oogpunt der Classis, de afzetting uit het ambt van leeraar, ouderling en diaken? Niets minder, dan dat het ons in den Naam des Heeren ernstiglijk verboden is het Woord Gods te prediken, de sacramenten van Doop en Avondmaal te bedienen in het midden der gemeente, de kerkelijke tucht uit te oefenen en in het algemeen, om opzicht te hebben over de gemeente Gods, die Hij gekocht heeft met Zijn eigen bloed. Indien toch de Classes het recht aan hare zijde hebben, dan moet naar het eigen Woord des Heilands in den hemel gebonden zijn, wat op aarde gebonden is. Dan staat het voor den Koning der Kerk en voor de engelen in den hemel thans alzoo, dat wij niet meer geroepen zijn tot de bediening des Goddelijken Woords en der Sacramenten en tot handhaving der goede orde en het opzicht over leven en leer der leden van het lichaam Christi. Dan zijn wij geworden in het oog van den Heere uit den hemel ontrouwe dienstknechten, die Zijn Woord verkrachten, de tucht miskennen en met voeten treden en de kudde Gods aan onze zorge toevertrouwd op doolpaden leidden of anders verwaarloosden. En dan beginnen deze ambtsdragers nog grooter zonde, door in het kwaad te volharden en inplaats zich naar hunne eigene belofte te onderwerpen aan de van Christus' wege toegepaste kerkelijke

tucht, door te gaan met de bediening van hun ambt in het midden der gemeente.

Schrikkelijk is dan de toestand en allernoodlottigst zijn dan de gevolgen, niet alleen voor deze, in hun zondigen weg volhardende ambtsdragers, maar ook voor degenen, die hen blindelings of ook welbewust in deze booze wegen volgen. Immers staat de zaak dan zoo, dat deze ambtsdragers het Woord des Heeren niet meer in den naam van den Koning zijner Kerk kunnen bedienen, en toch voorgeven dit te doen; dat ze in Zijn Naam niet meer de kinderen des verbonds kunnen doopen, en toch halsstarrig weigeren daarvan af te zien, dat ze in den naam van Christus geen Heilig Avondmaal meer in het midden der gemeente kunnen aanrichten en bedienen, en toch blijven volhouden op den gezetten tijd de gemeente tot 's Heeren tafel te noodigen; dat ze in den naam des Heeren de sleutelen des hemelrijks niet meer kunnen toepassen en handhaven en toch zich daartoe het recht aanmatigen. En het eenige gevolg kan daarvan zijn, dat de Konnig der kerke, die niet tot deze dingen heeft geroepen, Zijn Heiligen Geest van ons neemt, Zijn Verbond met ons afsnijdt, het licht straks van den kandelaar weert en ons in namelooze ellende stort voor tijd en eeuwigheid om de grootheid onzer zonde. Want dan is het wel waar, dat deze goddelooze ambtsdragers, die zoo halsstarrig voortgaan in hun zondigen weg, daarvan voor God de verantwoording dragen en dat uw bloed van onze hand geëischt zal worden, maar uw bloed wordt dan toch ook gestort en gij gaat als kerke Gods met ons op dezen boozen weg gewisselijk verloren.

Niet minder diep en ernstig mag de zaak worden opgevat.

En waar de zaak thans alzoo staat, en wij, in weerwil van het ernstige dezer zaak van overtuiging waren en nog zijn, dat we voor God en de gemeente geroepen waren onze respective ambten te blijven bedienen, in weerwil van al de handelingen der Classis, zijn wij zeker geroepen van deze zoo ernstige zaak publiekelijk rekenschap te geven. En gij, die ons in dezen weg gevolgd zijt, of naar onze innigste overtuiging daarin geroepen zijt te volgen, hebt er behoefte aan en recht op, om den grond en de overwegingen dezer rotsvaste overtuiging te kennen. In dit licht en met dat gewichtige doel spreken we dan ook in dit avonduur over:

CLASSICALE HIERARCHIE

We vragen:

I. Wie zet naar Schrift en Belijdenis in het Ambt?

II. Wie heeft naar Schrift en Belijdenis macht om uit het Ambt te ontzetten?

III. Hoe is de handeling der beide Classes in dit licht te beoordeelen?

I. Wie zet in het ambt?

Op de vraag: wie iemand in het ambt stelt in de kerke van Jezus Christus in het midden der wereld, geven we allereerst het antwoord, dat niemand anders daartoe de macht heeft, dan onze Koning van Israels God gegeven. Zonder eenig bijbeding, zonder ook maar een syllabe er van te omschrijven of te beperken, of terug te trekken, spreken we het dan ook uit, dat Jezus zelf in het ambt stelt, tot het ambt bepaalde personen roept en tot dat ambt bekwaamt. Geen mensch of groep van menschen heeft die macht. Dat dit zoo is, volgt reeds uit het drievoudig ambt van Christus zelf. Hij is de Koning en het Hoofd Zijner Kerke op aarde, haar eenige Profeet en eeuwige en eenige Hoogepriester. Zoo immers lezen we het in de Heilige Schrift zelve. In Efeze 1:22, 23 zegt ons het Woord van God: "En heeft alle dingen Zijnen voeten onderworpen, en heeft Hem der gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen; welke Zijn lichaam is, de vervulling Desgenen, die alles in allen vervult." En in Col. 1:16-18: "Want door Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen; en Hij is voor alle dingen en alle dingen bestaan tezamen door Hem, en Hij is het Hoofd des lichaams, namelijk der gemeente . . . " En nog eens in Efeze 5:23: "Want de man is het Hoofd der vrouw gelijk ook Christus het Hoofd der Gemeente is en Hij is de behouder des lichaams." Zoo hebben het onze vaderen ook altijd beleden gelijk blijkt uit onze Belijdenisschriften. In den *Heidelbergschen Catechismus* heet het, Zondag 12: "Waarom is Hij Christus, dat is Gezalfde, genaamd? Omdat Hij van God den Vader verordineerd is en met den Heiligen Geest gezalfd tot onzen Hoogsten Profeet en Leeraar, die ons den verborgen raad en wille Gods van onze verlossing volkomenlijk geopenbaard heeft; en tot onzen eenigen Hoogepriester, die ons met de eenige offerande zijns lichaams verlost heeft en ons met Zijn voorbidding steeds voortreedt bij den Vader, en tot onzen eeuwigen Koning die ons met Zijn Woord en Geest regeert en ons bij de verworvene verlossing beschut en behoudt." En in vraag 54: "Wat gelooft gij van de heilige, algemeene Christelijke Kerk? Dat de Zone Gods uit het gansche menschelijke geslacht zich eene gemeente tot het eeuwige leven uitverkoren, door Zijn Geest en Woord in eenigheid des waren geloofs van den beginne der wereld tot het einde vergadert, beschermt en onderhoudt en dat ik daarvan een levend lidmaat ben en eeuwig zal blijven." In de *Nederlandsche Geloofsbelijdenis,* Art. 27, heet het: "Deze kerk is geweest van de beginne der wereld af en zal zijn tot het einde toe als daaruit blijkt, dat Christus een eeuwig Koning is, die zonder onderdanen niet zijn kan." In Art 28, waar gehandeld wordt van de roeping van den Christen om zich bij de ware kerk te voegen, belijden we, dat we verschuldigd zijn te onderhouden de eenheid der ware kerk ons: "onderwerpende der onderwijzing en tucht derzelve, den hals buigende onder het juk van Jezus Christus." En als een kenteeken van de ware Kerk wordt in Art. 29 beleden, dat "men zich aanstelt naar het zuivere Woord Gods, verwerpende alle dingen, die daartegen zijn en houdende Jezus Christus voor het eenige Hoofd." We

zeggen, dat hieruit reeds als vanzelf volgt, dat de vraag: wie stelt in de kerk van Jezus Christus iemand in het ambt? louter en alleen beantwoord mag worden met: Jezus Christus. De gemeente kent geen anderen koning, erkent geen ander gezag over zich, wordt door niemand anders geregeerd. Jezus zelf is haar Koning en dat wel zoo, dat er nooit eenige menschelijke macht zich mag plaatsen tusschen haar en Christus. Hij regeert de gemeente, Hij bestuurt haar, Hij leidt haar door Zijn Woord en Geest. Hij zet ook, diegenen, die Hij wil in het ambt, en dat wel zonder eenige tusschenmenging van eenige menschelijke macht of gezag. De gemeente bukt onder geen juk, dan onder het juk van Christus Jezus. Naar Zijn Woord alleen en naar Zijn recht moet altijd gehandeld en nooit mag het geduld, dat er in de Kerk van Christus een andere macht zich opwerpt tusschen den Christus en Zijn lichaam. Dat toch te doen is altijd het voornaamste kenmerk geweest van kerkelijke hierarchie. Zoo schreef reeds in 1887 Dr. F. L. Rutgers terecht: "door die hierarchie worden zij, die dienaars zijn moesten, tot heerschers gemaakt; 't geen natuurlijk meebrengt, dat dan Gods Woord voor menscheninzettingen wordt terzijde gesteld; dat de Koning der Kerk als zoodanig verloochend wordt, opdat menschen zijn plaats zouden innemen, dat metterdaad de gansche kerk wordt opgelegd om zich voor dien plaatsvervanger te buigen; en dat zulke gehoorzaamheid ten slotte wordt tot het eenig geloofsartikel, dat niet mag betwijfeld worden, en tot het eenige wetsartikel, dat altijd en onvoorwaardelijk bindt" (*Het Juk der Tweede Hierarchie,* p. 10.) Christus is in laatster instantie de eenige ambtsdrager in de gemeente en de menschelijke ambtsdragers in Zijne kerk mogen nooit anders zijn dan organen, waarvan Hij zich bedient, en door Hem alleen aangesteld.

Geheel in overeenstemming hiermede is dan ook hetgeen we in Schrift en Belijdenis lezen van de roeping en bevestiging in het ambt. Wat de H. Schrift betreft, we lezen in Hand. 20:28: "Zoo hebt dan acht op uzelven en over de geheele kudde over dewelke u de Heilige Geest tot opzieners gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed." In I Cor. 12:27, 28 heet het: "En gijlieden zijt het lichaam van Christus en leden in het bijzonder. En God heeft er sommigen in de gemeente gesteld, ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leeraars," etc. En in Efeze 4:11, 12: "En dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten en sommigen tot evangelisten en sommigen tot herders en leeraars, tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwing des lichaams van Christus." Wat de Belijdenis betreft Art. 31, *Nederlandsche Geloofsbelijdenis,* zegt: "Zoo moet zich dan een iegelijk wel wachten door onbehoorlijke middelen zich in te dringen, maar is schuldig den tijd te verwachten, dat hij van God beroepen wordt, opdat hij getuigenis hebbe van zijne beroeping, om van haar verzekerd en gewis te zijn, dat zij van den Heere is." En in Art. 32: "En daarom verwerpen wij alle menschelijke vonden en alle wetten, die men zou willen invoeren om God te dienen en door haar de consciențiën te binden en te dwingen in wat manier het zou mogen zijn." Daarom lezen we ook, in de *Formulieren* voor de bevestiging van predikanten en die voor de bevestiging van ouderlingen en diakenen allereerst de vraag of zij ook in hunne harten gevoelen, dat ze van de gemeente en daarom ook van God wettiglijk geroepen zijn tot hunne ambten.

Hier hebt ge dan onze eerste stelling in dit ons betoog, op grond van de Heilige Schriftuur en onze Gereformeerde belijdenis overvloedig gestaafd met bewijzen: Christus alleen regeert Zijn Kerk en Hij alleen stelt in het ambt. Daarom mag alleen Zijn Woord tot richtsnoer dienen en moeten alle menschelijke vonden en instellingen absoluut terzijde worden gesteld.

Doch hiermede zijn we nog niet klaar. In het abstracte, toch wordt dit in de kerk nog wel toegestemd, schoon de bewijzen voor het grijpen liggen, dat men reeds lang met deze waarheid in de praktijk van het leven niet meer rekent. Hoe is het anders te verklaren, dat men zoo lichtelijk voor God en de gemeente de belofte aflegt, dat men als een geroepene Gods de gemeente zal dienen, om na enkele jaren zijn ambt vaarwel te zeggen? Doch hierover straks. Door enkel te beweren, dat Christus alleen de ambtsdragers in de gemeente roept en aanstelt, is ons betoog niet gereed. We moeten ook een antwoord hebben op de vraag: hoe doet de Heiland dat in Zijne kerk op aarde? Natuurlijk geschiedt dit door middel van menschen. De Heiland wijst aan de gemeente niet door bovennatuurlijke openbaring aan, wie Hij roept om Hem als leeraar of ouderling of diaken te dienen in het midden Zijner gemeente. Ook roept Hij niemand onmiddellijk. Niemand, die eene bovennatuurlijke openbaring van den Heere uit den hemel ontvangt, dat hij geroepen is, om als ambtsdrager in de gemeente van Christus op te treden. Ook is Hij het niet, die zulke personen onmiddellijk in hun ambt bevestigt. De vraag doet zich dus op: hoe doet Christus dat? Wat is de regel der Heilige Schrift? En hoe hebben zich de Gereformeerde vaderen dit voorgesteld? En daarop antwoorden we even beslist en onomwonden met de stelling: dat doet de Heiland alleen door Zijne gemeente. Geen classis of synode zijn de menschelijke organen, waardoor de Heiland leeraars, ouderlingen en diakenen in Zijne gemeente aanstelt, doch de gemeente zelf is daartoe het orgaan. Hij legt de dienaren der gemeente niet van buiten of van boven door eene hoogere menschelijke macht op de gemeente. Dat is juist weer het kenmerk van alle hierarchie. De hierarchie gaat de gemeente voorbij en regeert haar van boven af. Ze is eene miskenning der gemeente. De gemeente heeft eenvoudig te gehoorzamen aan de zoogenaamde hoogere macht, aan de wettiglijk aangestelde kerkelijke autoriteiten. Zoo zeer terecht zag Kuyper het toch in 1886: "Een Hierarchie komt altoos op, zonder naar de rechten der gemeente te vragen en om die rechten te krenken, maar alle reformatie doelt er juist op om die geschonden

rechten der gemeente te herstellen" (*Afwerping van het Juk der Synodale Hierarchie,* p. 6). En daarom spreken we het hier even onomwonden uit, dat de gemeente hare ambtsdragers niet van boven ontvangt gelijk dat in de Pauselijke kerk het geval is, maar dat zijzelve het orgaan is, waardoor Christus zijne ambtsdragers roept en in het ambt stelt.

Dit te staven met Schrift en Belijdenis is gansch niet moeilijk. We lezen in Hand. 14:23, dat onder leiding der apostelen in de gestichte gemeenten met opsteking der handen ambtsdragers verkozen werden, iets dat zeker nooit iets anders kon beteekenen, dan dat de gemeente haar eigen ouderlingen koos. In Art. 31 onzer *Geloofsbelijdenis* heet het: "Wij gelooven, dat de Dienaars des Woords Gods, Ouderlingen en Diakenen tot hunne ambten behooren verkoren te worden door wettige verkiezing der kerk, met aanroeping des naams Gods en goede orde gelijk het Woord Gods leert." Art. 4. *D. K. O.* leert, dat de leeraars in hun ambt worden gesteld door verkiezing der gemeente naar den regel door den kerkeraad vastgesteld; door examinatie door de classis, nademaal de gemeente dit niet wel vermag te doen; door goedkeuring der gemeente en door bevestiging voor de gemeente. De classis dient de gemeente in dit alles met raad en daad, voorzoover zij daaraan behoefte heeft, doch het is altijd de gemeente, die als orgaan van Christus dient tot de wettelijke verkiezing en in het ambt stellen van de ambtsdragers die het Woord Gods bedienen. Ds. Van Dellen, die voor het wereldsche gerecht zoo geheel andere beginselen scheen te zijn toegedaan, zegt onder dit artikel: "Krachtens het ambt der geloovigen toch bezit de gemeente het recht van verkiezing en wie dit uit het oog verliest baant den weg tot hierarchie. In elke regeling moet uitkomen dat de gemeente verkiest en wel door den kerkeraad." In Art. 22 zegt dezelfde *K. O.*, dat de ouderlingen door den kerkeraad zullen worden verkozen met goedkeuring der gemeente, iets, dat in onze gebruiken nog wel zoo veranderd is, dat de kerkeraad dubbeltallen opstelt, waaruit dan de gemeente kiest. Zonder het oordeel der classis, zonder haar advies worden de ouderlingen en eveneens de diakenen in hun ambt gezet, tot hun ambt verkoren en ook in hetzelfde ambt bevestigd. Dat dit met predikanten met advies der classe geschiedt is niet omdat de gemeente het recht niet alleen zou bezitten om zonder toestemming der classe een leeraar in het ambt te bevestigen, doch alleen omdat het naar den regel van het kerkverband zoo staat, dat een leeraar ook meerdere kerken kan dienen en door andere kerken beroepbaar is. Zoo zegt het Van Dellen onder Art. 22. Het lijdt dus ganschelijk geen twijfel of de zaak staat zoo, dat Christus door het orgaan Zijner gemeente de dienaren des Woords, ouderlingen en diakenen in hunne respectieve ambten stelt. Daarom wordt er dan ook terecht in de eerste vraag van de formulieren hiervoor zijnde bij de bevestiging van ambtsdragers altijd weer gevraagd of ze in hunne harten gevoelen, dat ze wettiglijk door de gemeente en mitsdien van God geroepen zijn tot hunne ambten. En zonder eenige aarzeling spreken we het daarom dan ook uit, dat de roeping en verkiezing tot het ambt zoowel als de bevestiging in het ambt louter van Christus is door Zijnen Heiligen Geest in de gemeente uitgestort en daar wonende.

II. Wie uit het ambt zet.

Staat dit nu vast, dan komen we thans tot onze derde stelling: Christus alleen kan ook uit het ambt ontzetten en niemand anders. Door welke organen Hij dit doet kan straks duidelijk gemaakt worden. Thans moet eerst vaststaan, dat geen menschelijke macht opzichzelf uit het ambt kan zetten, waarin Christus ons gesteld heeft. Dit volgt reeds geheel en al uit het voorgaande. Alleen wie in het ambt stelt, kan uit het ambt ontslaan of ontzetten. Alleen wie met gezag bekleedt, kan dat gezag weer wegnemen. Alleen wie roept, kan die roeping weer krachteloos maken. En zoo doet zich hier aanstonds de mogelijkheid voor, dat door kerkelijke rechtspraak, gegrond niet op het Woord van Christus, de menschen ons uit het ambt zetten, terwijl we voor den Koning der Kerk in het ambt blijven en ook wel degelijk voor Hem geroepen blijven onze ambten in het midden der gemeente uit te oefenen. Zoo was het dikwijls met de profeten onder Israel. Hoe dikwijls geschiedde het niet, dat de wettiglijk aangestelde autoriteiten van kerk en staat, toen nog dooreengestrengeld in den kerkstaat van het oude verbond, den waren profeten Gods het zwijgen wilden opleggen, hetgeen natuurlijk hetzelfde is als ze uit hunne bediening te zetten! Zoo was het met de apostelen tegenover het Sanhedrin. Dit lichaam verbood den apostelen immers nog weer te spreken in den naam van Jezus van Nazareth. Zoo was het met de staatsmacht in de heidensche wereld, als ze de getrouwe dienaren en getuigen der eerste kerk vervolgde te vuur en te zwaard. Zoo was het met de Roomsche hierarchie, die met den ban sloeg en vervloekte al wie de waarheid Gods wilde verkondigen, als een getrouw dienaar van Jezus Christus. Zoo is het alle eeuwen door geweest. De zaak staat dan eenvoudig zoo, dat aardsche macht en menschelijke inzetting op aarde wil binden wat in den hemel nooit gebonden kan wezen, of wilt ge, zoo, dat menschelijke macht, om welke beweegredenen dan ook, uit het ambt zet, terwijl de Koning der Kerk in het ambt houdt. En in al zulke gevallen bestaat er dan geen andere regel dan die welke de apostelen in hun antwoord aan het toenmalige Sanhedrin aangaven: men moet Gode meer gehoorzaam zijn dan de menschen.

Daar helpt nu eenvoudig niet aan. Dit is diepe ernst. Het staat immers niet zoo, dat zulk een ambtsdrager het voor eigen keuze heeft, of hij zich al dan niet aan de menschelijke verordening zou mogen onderwerpen. De nood is hem veeleer opgelegd. Hij mag, hij kan niet anders. Ook al wacht hem de smaad der wereld of der kerk, die zich zoo gruwelijk vergrijpt aan de ordinantie van Christus; ook al moet hij vervolging lijden en ontberingen om Christus' wil; ook al zou het hem op den prijs van zijn leven komen te staan; hij is van God door Christus geroepen de ge-

meente Gods te weiden naar het Woord van Christus. En het eenige antwoord, dat hem geoorloofd is op al zulk menschelijk misbruik maken van macht is: Hier sta ik; ik kan niet anders, God helpe mij, Amen.

De vraag is echter: wanneer komt zulk een geval voor? Wanneer mogen we met recht zeggen, dat menschelijke macht uit het ambt tracht te zetten, terwijl toch Christus in het ambt bindt? Ons antwoord is: van tweeën één: of beide kan hier het geval zijn en gewoonlijk gaan deze beide hand in hand in de geschiedenis der kerk. 1. In de eerste plaats kan het zijn, dat de organen, die daartoe werkelijk door Christus zijn aangesteld uit het ambt zetten, doch willekeurig en niet naar het Woord van Christus. Als de zoogenaamde wettige kerkelijke autoriteiten zelf afwijken van het Woord van Christus is het zaak voor een ambtsdrager om Gode meer te gehoorzamen dan de menschen. Geen orgaan kan het recht bezitten zich te verheffen boven het Woord van Christus en naar menschelijke maatstaf het kerkelijk doodvonnis uit te spreken. 2. In de tweede plaats kan het geval zich voordoen, dat een vreemde macht gaat heerschen over het erfdeel des Heeren, en dat zij uit het ambt zet, wijl ze daartoe toch geen bevoegdheid bezit. 3. En in de derde plaats kan het zijn, zooals het gemeenlijk in de geschiedenis der kerk toegaat, dat deze beiden zich vereenigen, en dat een vreemde macht gaat heerschen over het erfdeel des Heeren en dan naar eigen maatstaf en niet naar het Woord van Christus in het ambt zet en ook daaruit weer ontzet.

Daarom zullen we, eer we overgaan tot de bespreking van hetgeen ten onzent werkelijk is geschied ook nog een antwoord moeten hebben op de vraag: als Christus alleen uit het ambt kan ontzetten, door welke organen doet Hij dat? Welke zijn de wettiglijk aangestelde kerkelijke autoriteiten, waardoor Christus uit het ambt zet? En hier is onze laatste stelling: dat doet de gemeente zooals die institutair werkt door hare ambtsdragers. Dat alleen geeft waarborg tegen alle hierarchie. Classis of synode stellen nooit in het ambt. De gemeente ontvangt niet hare ambtsdragers van hoogere hand, behalve van Christus. Classis of synode ontzetten ook nooit uit een ambt. Daar mag krachtens een vrijwilliglijk aangegeven kerkverband naar den Woorde Gods allerlei betrekking bestaan, waardoor over en weer inlichting en advies ingewonnen wordt en waardoor men zich vrijwilliglijk aan zekere regels der goede orde onderwerpt. Zelfs is het zeer wel mogelijk, dat een zeker kerkverband wordt verbroken, door weigering om zich aan bestaande regels te onderwerpen. Feit is en blijft, dat Christus door Zijne gemeente in het ambt zet, en dat Hij ook alleen door zijne gemeente uit het ambt zet. Al het andere is pure hierarchie.

Zoo is het zeer duidelijk gehandhaafd door onze *D. K. O.* Wat de maatstaf betreft waarnaar geoordeeld moet worden bij de afzetting uit het ambt, is Art. 79 duidelijk: "Wanneer dienaars des goddelijken Woords, Ouderlingen en Diakenen eene openbare grove zonde bedrijven, die der Kerk schandelijk of ook bij de Overheid strafwaardig is," zal schorsing en afzetting mogen volgen. Voorts, om alle misverstand te voorkomen omschrijft de *K. O.* deze grove zonde nader in Art. 80, waar het heet: "Voorts onder de grove zonden, die waardig zijn met opschorting of afzetting van den dienst gestraft te worden, zijn deze de voornaamste: valsche leer of ketterij, openbare scheurmaking, openlijke blasphemie, simonie, trouwelooze verlating zijns diensten of indringing in eens anders diensts, meineedigheid, echtbreuk, hoererij, dieverij, geweld, gewoonlijke dronkenschap, vechterij, vuil gewin, kortom alle de zonden en grove feiten, die den bedrijver voor de wereld eerloos maken, en in een ander gemeen lidmaat der afsnijding waardig zouden gerekend worden." Dit is duidelijke taal. Niet om allerlei oorzaak wordt in den hemel gebonden wat op aarde gebonden wordt, ook al zou het langs den zuiver kerkrechtelijken weg gaan. Als om oorzaken van haat en nijd en jalouzie, of ook omdat de leden eener zekere gemeente de prediking bij iemand anders bijwonen, een predikant in zijn ambt geschorst wordt, geldt dat in den hemel niet. Ook zelfs niet om allerlei zonden kan de schorsing of afzetting plaats hebben, om de eenvoudige reden, dat de Heere zondige instrumenten in Zijn dienst gebruikt. En heeft de binding op aarde dan toch om allerlei oorzaken plaats, of ook zelfs omdat de kerk ketterij gaat voorstaan wijl enkele getrouwe dienaren deze niet willen onderschrijven maar tegenstaan, dan staat de zaak alzoo, dat deze binding in den hemel niet geldt en dat afwerping van het juk der dus geopenbaarde hierarchie roeping is voor God. En hij, die dan zulk een juk afwerpt en met voeten treedt staat voor den Koning Zijner Kerk wel degelijk in het ambt, om Woord en Sacramenten te bedienen en de tucht uit te oefenen, opzicht te hebben over de kudde Gods.

Wat de vraag betreft, wie in de kerk op aarde uit het ambt kan zetten, ook daar is de *K. O.* niet onduidelijk. Art. 79, *D. K. O.* luidt immers als volgt: "Wanneer dienaren des Goddelijken Woords, Ouderlingen of Diakenen eene openbare grove zonde bedrijven, die der Kerk schandelijk is of ook bij de Overheid strafwaardig is, zullen wel de Ouderlingen en Diakenen terstond door voorgaand oordeel des Kerkeraads derzelver en der naastgelegene Gemeente in hunnen dienst geschorst of daarvan afgezet worden, maar de dienaars alleen geschorst worden. Of deze geheel van den dienst af te zetten zijn, zal aan het oordeel der classe staan met advies van de in Art. 11 genoemde Deputaten der Synode." Let er op: 1. In alle behandeling van ambtsdragers gaat deze van den kerkeraad uit, dat is van de gemeente. Zij behandelt. 2. In geval, dat het een ouderling of diaken geldt kan de gemeente door den kerkeraad, met behulp van een naburigen kerkeraad het ook alleen af zonder de classis. 3. In geval van een leeraar kan de kerkeraad en dus de gemeente alleen dezen schorsen. De classis kan dit niet. En waar, naar het woord van Van Dellen onder dit artikel schorsing altijd voorafgegaan moet zijn, eer een predikant uit zijn dienst kan worden afgezet, en de kerkeraad alleen

schorsen kan, daar is het der classis absoluut onmogelijk gemaakt om zonder de gemeente in te grijpen en af te zetten uit den dienst. Zoo staat de zaak kerkrechtelijk. De gemeente roept en zet in het ambt. De gemeente oordeelt en zet uit het ambt. Al wat van hoogere hand der gemeente wordt opgedrongen is noch Schriftuurlijk, noch gereformeerd, maar is eenvoudig hierarchie.

III. De Hierarchie der Classis.

Nu zijn er, zooals we aan het begin opmerkten een vijftigtal ambtsdragers door twee classes uit hun ambt gezet. Voorzoover de classes betreft is den leeraars het zwijgen opgelegd, en is het den ouderlingen en diakenen verboden hun ambt uit te oefenen. Toch zijn deze met de uitoefening van hun ambt doorgegaan. En de vraag is dus: hebben ze daartoe het recht of begingen ze daarmede eene andere grove zonde? Die vraag in anderen vorm, zooals we thans kunnen verstaan is deze: Is de binding der kerk in dit geval ook binding in den hemel, of staan de voor de kerk afgezette ambtsdragers voor den Koning der Kerk nog in hun ambt? Dat is de groote vraag. Als het eerste waar is, dan mag niemand de rebelleerende ambtsdragers op hun noodlottigen weg volgen. Is het tweede waar, dan is dit dure roeping.

We spreken in ons onderwerp van Classicale Hierarchie. Wat bedoelen we daarmede? Wat is hierarchie? Door het woord zelf wordt eenvoudig verstaan een priesterregeering in de kerk. De geestelijken zoogenaamd vormen dan een aparten stand en de schare die de wet niet kent is eenvoudig vervloekt. De gemeente wordt miskend. Alle wetten en regelen, alle voorschriften leer of leven betreffende, komen eenvoudig van hoogere menschelijke hand op de gemeente neer. Deze gehoorzaamt slechts. De priesters of geestelijken in het algemeen regeeren. Deze schrijven aan de gemeente voor, wat ze behoort te gelooven en de gemeente volgt blindelings. De hierarchie beveelt de gemeente hoe te wandelen en deze wandelt blindelings. Hierarchie is tyrannie. Ze is eene miskenning van de rechten der gemeente en een ontkenning van het Koningschap van Christus rechtstreeks over Zijne Gemeente. Ze komt natuurlijk voor in verschillende stadiën van ontwikkeling. Het gruwelijkst is haar openbaring in de kerk van Rome, waar de geestelijken feitelijk de kerk zijn. Maar keer op keer komt ze toch in de geschiedenis der kerk weer op ook buiten de Roomsche hierarchie. De verleiding voor degenen, die dienaren van Christus en der gemeente moesten zijn, schijnt ontzettend groot te zijn, om te gaan heerschen over het erfdeel des Heeren. En daarom is het goed, dat we voor de aandacht houden, dat alle hierarchie aan twee dingen mag worden herkend: 1. Hierarchie is al zulke kerkregeering waarin personen of kerkbesturen of kerkelijke colleges zich eene macht toeëigenen, die ze niet bezitten. 2. Waarin al of niet gewettigde personen of colleges hun macht uitoefenen op grond van en naar de maatstaf van menschelijke instellingen inplaats van naar het Woord van Christus. Aan beide deze zonden heeft de classis ten onzent zich schuldig gemaakt in de afzetting van de reeds genoemde ambtsdragers. Ten bewijze hiervoor, diene het volgende.

Om de dingen, die onder ons geschied zijn te verstaan of weer voor de aandacht te roepen, moeten we met onze gedachten terug naar de Synode van 1924. Daar toch zijn de menschelijke instellingen geformuleerd, op grond waarvan de Classis heeft gehandeld. We hebben het oog op de thans beruchte Drie Punten. We zeggen, dat deze Drie Punten menschelijke instellingen zijn. Want weliswaar heeft de Synode de stoutheid gehad, om uit te spreken, dat hare uitspraken gegrond waren op Schrift en Belijdenis. Doch meer dan schijn is dit niet. In den breede ingaan op den inhoud der Drie Punten is thans onmogelijk. We willen slechts in enkele stellingen den inhoud er van voor uwe aandacht brengen.

1. Punt I spreekt uit, dat in de verkondiging des Evangelies God genadig is en genade schenkt aan alle menschen, die het evangelie hooren. Hij, God, spreekt allen zonder onderscheid welmeenend toe in de woorden des evangelies, bedoelt allen te redden en in Christus te zaligen.

a) Dit is puur Remonstrantisme en eene verwerping van de Gereformeerde leer der verwerping en daarmede ook van de verkiezing. Gode toch zijn alle zijne werken van eeuwigheid bekend en Hij is de onveranderlijke. Is Hij in den tijd in de verkondiging des evangelies aan allen genadig, dan is Hij dat van eeuwigheid geweest. Doch dan is het absoluut onmogelijk om staande te houden, dat God van eeuwigheid de zaligheid van sommigen niet heeft gewild en hen naar Zijn Raad heeft bestemd tot vaten des toorns, die Hij tot het verderf toebereid. Punt I is eene ontkenning van de leer der verwerping en daarmede ook van de verkiezing, die zonder haar niet te handhaven is.

b) Dit is ook Pelagianisme en eene ontkenning van de leer des natuurlijken doodstaats van den zondigen mensch. Het is Gereformeerd om te belijden, dat de natuurlijke mensch zonder de genade Gods slechts een ding kan doen met den Christus, als hij er mede in aanraking komt, n.l., Hem met voeten treden en het bloed des N. T. onrein achten. Hij is geen stok en blok. Maar hij denkt en wil als slaaf der zonde. Komt hij met den Christus Gods in aanraking, dan kan hij ook in betrekking tot dien Christus slechts zijn schuld verzwaren en zijn verdoemenis vergrooten. Wat genade zou het zijn als God zulk een mensch met den Christus door het evangelie in aanraking brengt? Het ware voorzeker beter dat er eerst een molensteen om zijn hals gehangen ware en dat hij in de zee verdronken ware geworden. Punt I van de Synode is alleen aan te nemen, als ge er ook bij aanneemt, dat de mensch in staat is om van zichzelf de aangebodene verlossing aan te nemen. Anders is het spotten met God.

De Punten II en III kunnen we samen nemen. Zij spreken uit, dat de natuurlijke mensch in staat is om het goede voor God te doen. Wel geen z.g. zaligmakend goed, maar dan toch het goede voor God. En voorts,

dat hij dit doet krachtens een werking des Heiligen Geestes en een invloed van God op hem, waardoor hij tot dit goede in staat wordt gesteld. Beide deze stellingen worden niet gesteund, maar weersproken door het Woord van Christus en der Belijdenis. De Schrift leert dat de natuurlijke mensch alleen kan bedenken, wat vijandschap tegen God is, en niet anders is dan een slaaf der zonde. En de Belijdenis spreekt uit, dat het zoover van de voorstelling der Remonstranten vandaan is, alsof hij door zijn natuurlijk licht zou kunnen komen tot de zaligmakende kennis Gods en zich tot Hem bekeeren, dat hij het ook in natuurlijke en burgerlijke dingen geheel bezoedelt.

Er is geen twijfel aan, dat de besluiten der Synode menschelijke inzettingen zijn, noch in het Woord van Christus, noch ook in onze Belijdenisschriften te vinden. Nu staat de zaak echter zoo, dat de Synode ons in geenen deele aan hare menschelijke uitspraken bond. Wel was er een voorstel van de commissie van praeadvies in deze zaak, om ons te doen beloven ons te houden aan de leer in de Drie Punten neergelegd, doch dit voorstel is door de Synode niet aangenomen. Zij wilde blijkbaar geen tucht en ook geen verbindende kracht voor hare leerstellige besluiten. Daarbij sprak ze zelf ook uit, dat ofschoon we van den inhoud der Drie Punten verschilden in onze beschouwingen, we toch goed Gereformeerd waren in de fundamenteele punten der Gereformeerde leer, zooals die in onze Belijdenisschriften geformuleerd zijn. Aan ketterij viel dus niet te denken. Art. 79 en 80, die de gronden aangeven, waarop naar het Woord van Christus een dienaar des Woords zich der afzetting waardig maakt, zijn hier niet van toepassing. En aan een grove zonde in den wandel viel niet te denken. De Synode heeft dus zeer duidelijk te kennen gegeven, dat er geen grond was voor afzetting van onzen dienst.

Doch wat de Synode niet bestond, dat heeft de Classis wel gedaan. Zij heeft de Drie Punten als maatstaf voor hare handeling genomen en op grond daarvan ons veroordeeld en op grond van niets anders. Want wel is de grond alzoo door haar geformuleerd, dat wij ons niet wilden onderwerpen aan de wettiglijk aangestelde kerkelijke autoriteiten. Maar vergeet niet, dat dit hierop neerkomt, dat we niet wilden beloven de Drie Punten te onderteekenen, of ook ons in betrekking tot die Punten het zwijgen te laten opleggen. Dat was de eisch der Classis. Dien eisch hebben we geweigerd. Dat alleen is onze ongehoorzaamheid zoogenaamd. Het staat daarom wel vast, dat we zijn afgezet, alleen omdat we ons niet wilden onderwerpen aan menschelijke inzettingen, en omdat we naar het Woord van Christus hetgeen we beloofd hadden wilden gestand doen, alle ketterijen te bestrijden.

Men heeft dit alles willen goedpraten met een beroep op het Onderteekeningsformulier. Daar zouden we beloofd hebben, dat we tot tijd en wijle onze bezwaren tegen zeker stuk der leer door de Synode zouden zijn behandeld in den weg van een langs den wettigen weg ingebracht gravamen, we over onze beschouwing zouden zwijgen. Let er op, dat dit juist niet het geval is. Indien we bezwaar hadden tegen zeker stuk der Belijdenissen, die daar met name zijn genoemd, zoo was onze belofte, dan ja, zouden we dat bezwaar in den wettigen weg langs kerkeraad, classis en synode voor de aandacht der kerken brengen. Doch hier gold het niet de Belijdenis noch eenig stuk der Belijdenis. Hier gold het drie menschelijke instellingen, die we wilden en mochten bestrijden. Ook het Onderteekeningsformulier is hier niet van toepassing. En er blijft hoegenaamd geen twijfel over, of de Classis heeft ons afgezet, niet naar het Woord van Christus, maar op grond van hare eigen of der Synode instellingen van menschen.

Niet beter wordt het, als we onszelven een oogenblik voor de vraag plaatsen: hoe moet geoordeeld over het werk der Classis uit kerkrechtelijk oogpunt? Dan toch zijn dit de feiten:

1. Ze heeft zich verheven aan den eenen kant boven de uitspraak der Synode. Zooals we hebben aangetoond, deze wilde geen afzetting en verwierp zelfs een voorstel, om ons te doen beloven, dat we ja en amen zouden zeggen op de Drie Punten door haar aangenomen. Dit nu is een miskenning van het kerkverband. Wat het verband der kerken aangaat, dit hebben niet wij, maar heeft de Classis verbroken, door zich niet te houden binnen de perken van het besluit der Synode.

2. Aan den anderen kant heeft ze zich op gruwelijke wijze vergrepen aan de rechten der gemeente en den kerkeraad eenvoudig vertrapt. Zij heeft den kerkeraad afgezet, zonder de gemeente, die de broeders wettiglijk had beroepen ook maar in het minst te erkennen. En daartoe had ze geen autoriteit. Ze heeft dat gedaan op de meest hierarchische wijze. Zij begon de tucht. Zij schreef aan den kerkeraad voor, wat hij den leeraar moest vragen, en wat hij van hem moest eischen. En toen de kerkeraad lankmoediglijk terug kwam met een weloverwogen bescheid, en voor de Classis uiteenzette, waarom hij zich daartoe niet geroepen gevoelde en waarom de Classis geen recht had dit te eischen, was het eenigste antwoord, dat de kerkeraad ontving een classicale bul: afgezet uit uw ambt. Zoo heeft de Classis met voeten getreden de rechten der gemeente en van den kerkeraad. Ze heeft zich een macht toegeëigend, die ze naar Schrift en Belijdenis nooit bezitten kan en van die aangematigde macht heeft ze op schrikkelijke wijze misbruik gemaakt.

3. Ze heeft rechtstreeks, zonder eenige tusschenkomst van den kerkeraad leeraren uit hun ambt gezet. Ze eigende zich, nadat ze de kerkeraden had afgezet uit hunne ambtelijke diensten, het recht toe, om nu zelf tucht uit te oefenen over de leeraren der gemeenten. Ze stelde thans zelf die leeraren voor den eisch, om zich te onderwerpen aan de menschelijke instellingen der Synode. En toen die leeraren even lankmoediglijk haar van antwoord dienden, iets waartoe ze zelfs geen verplichting konden hebben, daar ze nooit konden staan onder de onmiddellijke tucht der Classis, heeft

men ook die leeraren, zonder kerkeraad en zonder erkenning der gemeente Gods door wier orgaan ze wettiglijk van God geroepen waren, uit hun ambt gezet. Hier bleek het ten duidelijkste, dat het ging om niet anders dan menschelijke instellingen. Want toen we aanboden tot het uiterste toe in den onrechtvaardigen weg van de Classis te wandelen en ons te onderwerpen aan een onderzoek op grond der Schrift en der Belijdenisschriften, toen antwoordde men: alleen de Drie Punten!

4. Ze heeft een nieuwen kerkeraad benoemd uit enkele opstandige leden, sommige waarvan onder censuur waren. Zij heeft de censuur opgeheven, iets waartoe ze onmogelijk recht kon hebben. Zij heeft, zonder de gemeente kennis te geven van zulk eene vergadering, de opstandige leden samen geroepen, en uit hen een nieuwen kerkeraad benoemd. Zij heeft de gemeente vertrapt in het slijk, op zoo gruwelijke wijze als moeilijk elders in de historie is aan te wijzen. Zoo zijn de feiten.

Wat dan is de conclusie van het geheel? In de eerste plaats, dat men getracht heeft ons het juk eener hierarchie op den hals te werpen, dat nooit van den Koning Zijner Kerk kan wezen. Het eenige koningschap van Christus over Zijne gemeente is met voeten getreden. En de rechten der gemeente zijn door het slijk gesleurd. De Classis wordt als een hoogere macht boven den kerkeraad en de gemeente verheven. En niet alleen, dat men dit gedaan heeft maar men verdedigt dit standpunt met woord en geschrifte. Nog zie ik die belichaming van oppervlakkigheid, den predikant van Bethel's gemeente, voor de vergadering van Classis West de verhouding van predikant en kerkeraad tot Classis en Synode vergelijken bij dien van een vader die zijn kleine jongen een les leest! Nog hoor ik Ds. Van Dellen voor het aardsche gerecht, tegen alles, wat hij zelf tevoren geschreven had in, getuigen, dat een classis wel een predikant kan afzetten, zonder den kerkeraad daarin ook maar in het minst te erkennen. En we zijn althans zeer verblijd met de verklaring van dienzelfden leeraar van Bethel in de laatste *Reformed Herald,* dat hij openlijk bestrijdt hetgeen mannen als Rutgers uit Nederland, op gebied van kerkrecht kundig, hebben geleverd ter bestrijding van de telkens weer haar kop opstekende hierarchie. Wij roepen het u vrijmoediglijk toe, dat ge dat juk niet moogt dragen, en dat het uwe dure roeping is, tegenover deze menschelijke macht weer te handhaven het koningschap van Christus over Zijne gemeente!

In de tweede plaats: voor den Koning Zijner Kerk zijn wij allen wel degelijk in het ambt. Voor Hem en door Hem zijn wij nog steeds geroepen, naar den vasten regel, dat we Hem meer gehoorzamen moeten dan de menschen, het Woord te prediken, doop en avondmaal te bedienen en opzicht te hebben over de kudde van onzen Heere Jezus Christus. Doch we doen dat als organen der gemeente en als dienstknechten van Jezus Christus, niet als heerschappij voerende over de kerk van Christus. Ook zijn er geen twee kerkeraden van Eastern Ave., doch slechts een, en die zijn wij. Niet de kerkeraad der opstandelingen, noch de leeraar die daar meent het Woord te bedienen en de sacramenten, zijn wettiglijk in het ambt. Daar is geen bediening des Woords en der sacramenten op bevel en naar de ordonnantie van Christus. Doch wel alhier. Want niet wat menschen binden naar menschelijke inzettingen en door menschelijke macht, maar wat naar de instelling van den Koning der koningen gebonden wordt is waarlijk gebonden in den hemel.

Daarom is uwe roeping duidelijk en onze hope zeker. Uw roeping is uitgedrukt in dit woord van Kuyper:

"Met afwerping van dit synodale juk moet de poorte der gerechtigheid weer worden ingetreden.

"En op de weer vrijgemaakte erve hebt ge allen weer voor Jezus *uwen* Koning te knielen, als voor den eenigsten wien toekomt de hoogste wetgevende en rechtsprekende en besturende macht.

"Verbreke dan een iegelijk van u met ons de onheilige banden, die ons zoolang omkneld hielden. Herneemt, Broeders en Zusters, de vrijheid waarmede Christus tot den prijs zijns bloeds u heeft vrijgemaakt" (*Afwerping,* etc., p. 8).

Of ook in dit andere woord van denzelfden schrijver:

"En op dien grond nu, mannenbroeders, mag ons Congres tot geen andere slotsom komen, dan dat het juk der Synodale Hierarchie moet worden afgeworpen hoe ook; niet in uw kerk alleen, maar in alle kerken onzes lands. Het is niet genoeg, dat wij vrij worden, maar zij moet weg, overmits haar bestaan zelf een beleediging voor onzen Koning is" (*Het Juk der Tweede Hierarchie,* p. 45).

En wat onze hope betreft, wij mogen goeden moed hebben. De Heere is met ons. Nu reeds toont Hij op niet te miskennen wijze, dat Hij altijd staat aan de zijde van de Waarheid en des Rechts. Hij zal niet alleen ons bewaren, maar ook de oogen en harten van duizenden met ons openen, opdat ze weer verlost mogen worden van inzettingen der menschen, die ten verderve voeren, en weer mogen staan in de vrijheid waarmede hen Christus vrijgemaakt heeft. Nooit weer een Hierarchie! Dat is, dat zij en blijve om des Konings der Kerk wille onze leuze. En daarvoor hebbe men als het moet alles weer veil!

H. H.

ATTENTIE

The next annual meeting of the Free Publishing Association is to be held Sept. 10, at 8 o'clock in the First Protestant Reformed Church basement, at which time the dues will be collected. (Please remember we need the money.)

At this meeting five boardmembers are to be chosen. The Board respectfully recommends the following ten brethren:

Mr. O. Van Ellen, Mr. B. Elhart, Mr. D. Piersma, Mr. M. De Goede, Mr. W. Dykstra, Mr. D. Sweeter, of Grand Rapids.

Mr. L. J. De Koekkoek of Kalamazoo; Mr. C. Schutte of Hudsonville; Mr. P. Schipper and Mr. H. De Goede of Holland.

By Order of the Board,

Per J. Vander Laan, Sec.

EXEGETISCHE STUDIEN

II

Met den besten wil ter wereld kan ik niet verstaan hoe men, in zijn ijver om eene goedgunstige gezindheid Gods jegens alle menschen op te sporen, steun meent te vinden in die teksten welke spreken van des Heeren lankmoedigheid. Indien men eenigszins studie maakt van de Schriftuurlijke idee dienaangaande, dan moet men toch zien, dat het klinkklare onzin is de stelling op te werpen, dat Gods lankmoedigheid over de goddeloozen ten goede is. Want om dat laatste is het hun toch te doen, niet waar? Men heeft zich toch immers de laatste jaren uitgesloofd om te bewijzen, dat ook zij die van eeuwigheid naar Gods Raad bestemd waren ten verderve, voorwerpen zijn in den tijd van een zekere genade Gods? Volgens hen was de Heere ook den verworpenen genadig, zij het dan ook slechts voor de spanne tijds die de goddeloozen op aarde vertoeven. Onrustbarend groot was het aantal dergenen die zich opwierpen als verdedigers der goddeloozen. Er werd zelfs eene Gereformeerde Synode gevonden, die eene omtuining opwierp ter bescherming van hen, op welke de Heere vergramd is tot in eeuwigheid. (Mal. 1:4.) En hunne liefde tot de goddeloozen werd oorzaak, dat eenige getrouwe leiders van Israels legerscharen, mitsgaders 800 huisgezinnen buiten het kamp der zich Gereformeerd noemende kerke kwamen te staan. Wij zijn het offer, dat gebracht werd op het altaar eener liefelijke(?) reuke den goddeloozen. Drie punten, die ten doel hebben om ter eener zijde te bewijzen, dat de Heere hen liefheeft en ter anderer zijde te toonen, dat zij, gestuit in hun hart, dat goddeloos is, het goede doen voor God; die drie punten zijn oorzaak geworden onzer kerkelijke executie. En het eerste der drie punten hebben wij onder discussie.

Men kon verwachten, dat men de Schriften na zou gaan en ernstig bestudeeren, teneinde daar staving te vinden van hunne opgeworpen stellingen. En nu is het wel waar, dat elke ketter zijn letter heeft; toch zij men voorzichtig met die uitdrukking. Het Heilig Blad leent er zich kwalijk toe om de leugen te staven. Het is dan ook onze opponenten nooit gelukt om door degelijke studie van Gods Woord of de Belijdenis der vaderen te bewijzen, dat God den verworpene liefheeft. Integendeel. Men heeft wel losse teksten aangehaald en in zeer weinige werkjes getracht eenige teksten meer te verdraaien, doch toen men uitvondt, dat hoemeer men schreef en oreerde ter bescherming der godvergetenen des te meer de oogen van Gods volk open gingen, toen zweeg men en men zwijgt nog in het kamp onzer vroegere, kerkelijke broeders.

Evenwel, men hoort wel zoo nu en dan op Jeruzalem's straten stemmen die het, in navolging hunner leiders, voor de verworpenen opnemen. En dan gebeurt het niet zelden, dat men steun schijnt te vinden in die reeks van teksten die spreken van 's Heeren lankmoedigheid. En, het zij nog eens gezegd, met de Schriftuurlijke idee van die deugd onzes Gods voor oogen, is het meer dan vreemd, dat men daar vastigheid, een anker schijnt te vinden voor het wrakke schip der gemeene gratie.

Kom aan, laat ons tezamen met Gods Woord voor oogen onderzoeken hoe die zaak staat. We zullen, in de eerste plaats, even stilstaan bij de oorspronkelijke woorden in de Hebreeuwsche en Grieksche talen. In het Hebreeuwsch staat er voor de lankmoedigheid Gods of het lankmoedig zijn Gods eene phrase van twee woorden. Die woorden komen 15 maal voor in het Oude Testament. En van die 15 maal staat er 14 maal *'erek 'appayim* en eenmaal *'erek ruach.* We zullen eerst ons bepalen bij de uitdrukking die 14 maal voorkomt. Er zit in die phrase schoone beeldspraak die in de Hollandsche vertaling niet overgenomen of vertaald is. Het tweede woord van die phrase is een Hebreeuwsche tweevoudsvorm van het woord *neus* en ziet daarom op de twee neusgaten, en dan zoo, dat het ziet op die neusgaten in werking, zoodat die neusgaten den adem uitblazen. Het tweede woord, dat in beide phrasen voorkomt beteekent: lang, langzaam. En als werkwoord: uitstellen, verlengen, rekken, en ook: uitstrekken, aanhouden en voortduren. Voorts beteekent het tweede woord van de tweede phrase *geest.* De idee is zeker nu voor den oplettende lezer wel duidelijk. Ze is deze: Het beeld van de neusgaten toegepast op den Heere beteekent, dat Zijn Geest in Hem blaast van toorn tegen het voorwerp van dien toorn, maar dat Hij voor tijd en wijle dien toorn nog niet ten volle uitgiet over het voorwerp maar dien toorn rekt, uitstrekt, aanhoudt en doet voortduren. De Heere is langzaam in het uitblazen Zijner grimmige toorn. Nu is er nog een vraag die allicht opkomt bij sommigen der lezers. Men kon namelijk vragen: hoe komt ge zoo ineens er toe om het uitblazen van en door die neusgaten Gods toorn te noemen? Die vraag is natuurlijk en niet misplaatst voor hen die met de Hebreeuwsche taal in het geheel niet op de hoogte zijn. De zaak is deze, lezer, het woord voor *toorn* in het Oude Testament is in het Hebreeuwsch *neus* en *neusgaten.* Tot ongeveer 100 malen toe hebben onze vaderen dat woord vertaald door den toorn Gods. Wanneer de Jood van toorn en grimmigheid sprak dan gebruikte die Jood altijd of bijna altijd het beeld van iemand die van grimmigheid zijn adem door zijn neusgaten uitblies en gaf door dat beeld aanschouwelijk weer wat hij bedoelde. Ik zou zeggen, dat het een zeer sprekend beeld is. Nu zijn wij, westerschen, de beeldspraak ontwend en daarom hebben de godvruchtige vertalers van Gods Woord voor die beeldspraak waar van Gods neus sprake is vertaald door het woord toorn. Niet overal, maar dan toch bijna uitsluitend. Ik zal u een voorbeeld er van geven. Daar staat in onzen Hollandschen Bijbel in Micha 7:18b: "Hij houdt Zijn toorn niet in eeuwigheid." En er staat letterlijk in de oorspronkelijke taal: "Hij houdt Zijn *neus* niet in eeuwigheid." Hetzelfde beeld dus dat wij u eenigszins verklaarden. En lankmoedigheid is 't woord dat onze vaderen kozen voor een tweetal vreemde woorden die letterlijk beteekenen *uitgerekt van neus zijn.*

In het Grieksch hebt ge dezelfde gedachte, hoewel het beeld dat de Jood gebruikte achterwege gelaten werd. Het woord in het Nieuwe Testament door onze overzetters vertaald door lankmoedigheid beteekent letterlijk: lang van wind zijn. Maar dan een wind die sterk blaast, eene wilde ademhaling beteekenende, als van iemand die in toorn ontstoken is. Dit woord is ook tweeledig: *makrothumia,* dat is, lang van adem. En evenzooals in het Hebreeuwsch, hoewel niet zoo vaak, wordt toch het tweede gedeelte van dit samengestelde woord verscheiden malen gebezigd voor den toorn Gods.

In de tweede plaats, komt de vraag aan de orde, waarom de Heere zoo lang van toorn is. Waarom houdt Hij (om het Hebreeuwsche beeld te gebruiken) als het ware de hand voor den neus zoodat Zijn brandende adem, nu al voor duizende jaren ontstoken, de goddeloozen niet verteert? Waarom wacht de profetie van Nahum zoo lang op hare vervulling? Zal God dan eeuwiglijk den toorn behouden, zoodat die toorn nooit losbarst? Zie, de goddelooze steekt als het ware gedurig in den oogappel des Heeren (Zijn volk) en het is alsof de Heere het niet ziet! Waarom is het, dat de goddeloozen zich schatten des toorns Gods vergaderen nu al voor zoo lange en de uitstorting van de wraak des Heeren zoo lang wacht? Waarom is de Heere zoo *lankmoedig?* Is het misschien, omdat de Heere de geslachten der godvergetenen zoo liefheeft, dat Hij Zijn toorn opschort? Of ook, wacht de Heere er op of mogelijk die verworpenen zich nog zullen bekeeren? Deze beide laatste stellingen worden op Jeruzalem's straten verdedigd. Men zegt, dat de Heere lankmoedig is over de goddeloozen uit eene zekere liefde tot hen; en ook opdat zij zich misschien nog mogen bekeeren tot Hem. En wij werpen beide stellingen verre van ons, want het vloekt tegen Gods Woord en randt de eere Gods aan. En dat hopen wij te bewijzen.

Wilt ge weten waarom of de Heere lankmoedig is? Sla dan uw Bijbel open bij I Pet. 3:9: "De Heere vertraagt de belofte niet (gelijk eenigen dat traagheid achten) maar is lankmoedig over *ons,* niet willende dat eenigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekeering komen." Och, doe de moeite, en bestudeer even het verband, want dan zal u de geheele zaak wel duidelijk worden. Petrus schreef zjjn zendbrief, naar hij zelf zegt opdat hij hun oprecht gemoed mocht opwekken. De menschen aan wie hij schreef waren verstrooide Christenen die om het geloof van Jezus veel moesten lijden. Die kinderen Gods hadden veelmalen hun tegenstanders die hen bespotten betuigd, dat ze van hun Heiland eene belofte hadden ontvangen van Zijne wederkomst. En wanneer Hij wederkwam zou Hij (zoo getuigden zij) de goddelooze menschen, de verworpenen verderven en de aarde zou dan door den Heere verdaan worden om er eene nieuwe aarde en hemel voor in de plaats te doen komen. Toen evenwel jaar na jaar verstreek zonder dat die belofte vervuld werd en de Heere uitbleef, toen waren er eenigen die hun Heere en Heiland uitscholden voor een trage Heiland, die hen maar liet wachten. Is het niet zoo? Petrus zegt immers: "gelijk eenigen dat traagheid achten." En door al dat spotten met de vertraagde vervulling van hun belofte was dit volk van God gaan treuren en zij lieten eenigszins het hoofd hangen. En nu zendt de Heilige Geest de boodschap van Petrus om hun gemoed weer op te wekken. Zie, zoo zegt Petrus, daar zullen goddelooze menschen komen die met u en uw belofte en met uw Heiland gaan spotten. Ze zullen zeggen, en er u op wijzen dat nu al voor vele jaren alle dingen blijven zooals ze waren. Och stumperds, zeiden ze, als we 's morgens opstaan staat de zon weer aan den hemel en alle dingen gaan steeds hun gewonen gang. Wat praat ge toch van die eindelijke catastrophe, van die verbranding der elementen en een vurige hel voor ons? Waar is de belofte Zijner toekomst?

Maar, zegt Petrus verder, ge moet u niet aan hen storen, want zij zijn dwaas. Willens is hun onbekend, dat er een woord Gods geweest is dat voorheen ook zulks beloofde. Er is een belofte vroeger geschied aan Gods volk vóór den zondvloed, dat de Heere den aardbodem van de goddeloozen zou zuiveren. En die hebben toen Gods knecht, den godvruchtigen Noach ook uitgelachen toen hij van die komende uitstorting van Gods toorn gewaagde. En dat woord der belofte van voorheen is ook vervuld, zegt Petrus in het verband. "Door welke de wereld die toen was, met het water van den zondvloed bedekt zijnde, vergaan is." En, zegt Petrus, laat dit u nu tot voorbeeld wezen, want het gaat straks weer net zooals in de dagen van Noach. De Heere heeft Zijn woord er op gegeven dat Hij weerkomt en alsdan, zoo heeft Hij gezegd, gaat Hij met een vreeselijk oordeel de geheele wereld verbranden en de goddelooze menschen verderven. Tot zoo lang wordt dat alles ten vure bewaard. En als ze nu spotten met u over die lange uitblijving van den Heere, dan moet ge er om denken, dat bij den Heere duizend jaren hetzelfde is als een dag en omgekeerd. En daarom, zegt Petrus, de Heere is niet traag maar Hij is over ons lankmoedig. Hij rekt Zijn toorn over de vijanden om onzentwil uit. Hij heeft ons zoo innig lief, dat Hij uit liefde tot Zijn bruid, Zijn kerk, als 't ware de hand op de neus legt en de goddeloozen nog niet verderft. Hij verdraagt al dat gespot van de goddeloozen met het oog op ons. En waarom? Wel, Hij wil dat al Zijn volk, de gansche schare die eenmaal zalig moet en zal worden, dat het gansche lichaam van Christus tot bekeering komt. Het is toch duidelijk, zoo wil Petrus zeggen, dat wanneer Jezus nu al kwam, dan zouden er ontelbare kinderen Gods nooit in den hemel komen. Want zij moeten nog geboren worden in de eeuwen die voor ons liggen. Als de Heere nu al Zijn toorn ging uitstorten, dan kwam er van de zaliging zijner kinderen in de verre toekomst immers niets? God wil niet dat er eenigen voor die zaligheid verloren gaan en daarom is Hij lankmoedig. Daarom houdt Hij zich in met Goddelijke Kracht en dat is lankmoedigheid immers? O ja, Hij wil die toorn gaarne uitstorten, want Hij haat uw vijanden, want ze zijn Zijn vijanden, maar uit liefde tot ons betoont Hij Zijn schitterende deugd der

lankmoedigheid. Wilt gij het in beeld geschilderd, lezer, wat er in dit tekstvers staat? Dan is dit het beeld. God, als een liefhebbend Vader, heeft Zijn gansche Kerk omstrengeld als met eeuwige armen en Hij ziet altijd op dit Zijn troetelkind neer met stralende oogen van liefde. Die armen Gods reiken ook neder onder ons nu, nu we op aarde omringd worden door de duivelen en goddelooze menschen die ons haten en ons plagen en sarren en den ganschen dag ons dooden. En zoo innig is die liefde tot ons, Zijne kinderen, dat Hij ons Zijn oogappel noemt. Zoodat het beeld verder zoo loopt: alle bespotting van ons en vervolging van ons, ons door het goddelooze rot aangedaan is een steken van den vinger des goddeloozen in het oog Gods. En ze hebben dat nu al duizende jaren gedaan. En het ontlokt ons de verzuchting: hoe kan God die goddeloosheid toch zoo lang staan. Waarom zendt Hij geen vuur van den hemel om het gansche gebroed te verdelgen? Maar de Heere weet beter. Met vreeselijke, Goddelijke kracht sterkt Hij Zich en kan het aanzien, dat het bloed en de tranen van Zijn geliefde kinderen vloeien, hetwelk dierbaar in Zijn oog is. Hij staat het met kracht, zeiden wij, want het neemt veel meer kracht om lankmoedig te zijn, dan om den tegenstander direct na zijn misdaad te vermorzelen. Tevens vergete men niet, dat het duidelijk vermelde tweede oogmerk der lankmoedigheid Gods is, dat de mate der ongerechtigheid van het volk waarop de Heere vergramd is tot in eeuwigheid eerst vol moet zijn voor dat die groote en vreeselijke dag komen zal wanneer de lankmoedigheid des Heeren haar doel, haar einddoel bereikt zal hebben. De dag, waarop de Heere de hand van de neus zal wegnemen en Zijn Geest, die anders van voor Zijn aangezicht zou overstelpt worden, zal briesende van wrake losbarsten en verteren dat volk, dat land, ja ook den stoppel.

Twijfelt ge misschien nog eenigszins aan deze exegese? Volg mij dan naar een ander gedeelte van des Heeren Woord. Naar Lukas 18:1-8. Daar hebt ge letterlijk hetzelfde. Daar hebt ge weer het arme volk van God, in de gelijkenis eene weduwe genaamd, die eene wederpartij had, welke haar onrecht aandeed. En die wederpartij is natuurlijk de goddelooze, de verworpenen. En de gelijkenis leert, dat waar een onrechtvaardige rechter ten laatste de aanhoudende, biddende weduwe recht doet, de Rechtvaardige God toch zeker wel het aanhoudend gebed van Zijne uitverkorenen hoort en hun recht zal laten wedervaren. Maar — en hier is het punt waarover het gaat in deze studie, zij moeten nog wat wachten, want de God des hemels en der aarde kan nog niet komen. "Hoewel Hij lankmoedig is over hen." Zeker, Mijn kind, Ik hoor uw gebed en de klacht die ge tegen Mij uitstort aangaande uwe tegenpartij. Mijn geliefde Zoon Jezus Christus is in alle uwe benauwdheden benauwd geweest. Ik weet het, Mijne duive, dat gij nu ook benauwd zijt en dat gij klagen moet den ganschen dag vanwege des goddeloozen dwinglandij. Maar gij, mijn kind, moet gelouterd worden door dit lijden en uw vijand moet de mate van zijne ongerechtigheid volmaken. En als gij nu ten volle gelouterd zult zijn en wanneer hij die mate vol heeft dan komt de dag waarop Ik uwe smeekingen eindelijk en ten volle zal verhooren. En tot zoolang ben Ik, de Heere lankmoedig over u. Daarom bidt en vertraagt niet, Mijn volk, want Ik ga zekerlijk u recht doen.

En nu weet ik wel, lezer, dat er nog meer teksten zijn die spreken van de lankmoedigheid Gods, teksten die niet zoo duidelijk zijn als deze twee, maar toch heb ik geleerd uit al die teksten, dat bij eenigszins nadere studie van die plaatsen en van het verband, er overal in Gods Woord, waar van de lankmoedigheid Gods sprake is, bedoeld wordt: "Die kracht des Drieëenigen Gods, waardoor Hij ontzettend veel kan dragen van goddeloozen, die Hem vloeken en lasteren en Zijn volk, dat is, Zijn oogappel, aantasten; en waardoor Hij Zijn toorn, dien Hij zekerlijk eindelijk zal uitstorten over hen, bedwingt, inhoudt, uitrekt, verlengt en uitstelt, uit innige liefde tot Zijn volk, dat rijp moet worden voor de zaligheid en in vollen getale verschijnen in den dag der dagen." Ziedaar onze definitie van de lankmoedigheid Gods.

Ten slotte zij dit nog gezegd voor dezen keer, dat we die andere teksten waar sprake is van de lankmoedigheid Gods ook geëxegetiseerd hebben en we hopen die studiën u een volgende maal voor te leggen. Vanwege den tijd en de ruimte moeten wij het er voor ditmaal bij laten. Nu, vrienden, tot wederziens!

G. V.

OPROEP

Er zal op de aanstaande Classisvergadering, die D. V. op Woensdag, 18 Sept., zal worden gehouden te Grand Rapids, gelegenheid zijn voor eenige jonge mannen, die wenschen te worden opgeleid tot het ambt van Bedienaar des Woords in onze kerken, en die steun van noode hebben om zich aan te melden voor ondersteuning uit de E. B. P. Kas.

Men zij in het bezit van een aanbeveling van zijn kerkeraad.

Uit naam der Classis,
S. G. SCHAAFSMA, Stated Clerk.

Zoo de Heere nog eenige dagen hen in gezondheid en leven bij ons doet zijn zullen onze ouders,

HENRY KUIPER
en
JENNIE KUIPER—Gort,

op den 10den Sept. vijf en twintig jaren gehuwd zijn. Alsdan hopen wij feestvierende onzen God te danken voor het voorrecht hen voor elkander en ons te sparen. Moge Hij die alles doet er nog jaren aan toedoen.

Namens de kinderen,
Henry Kuiper
Winnie Kuiper—De Vries
Peter Lems
Dena Lems—Kuiper
Jeanette Kuiper
Hilda Kuiper
John Kuiper
Alice Henrietta Kuiper
Hilbert Kuiper
Johanna Kuiper

Den 24sten Augustus 1929 herdachten wij met onze geliefde ouders,

JACOB BUITEN
en
DIRKJE BUITEN—Boelens,

dat zij 40 jaren door den band des huwelijks vereenigd zijn geweest.

Dat zij mogen gelooven en getuigen dat God hun steun en toevlucht is bij het klimmen der jaren, is de wensch van hunne dankbare kinderen.